

Notatnik Świeradowski

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

NR 4 (329) KWIECIEŃ 2026 ISSN 1732-9612

POSADŹ Z NAMI RODODENDRONY!

Dni Kwitnących Rododendronów

Świeradów-Zdrój
4-7 czerwca 2026 r.

Festiwal Kwiatów, Rzemiosła i Smaku
Atrakcje dla dzieci | Koncerty | Kabaret

Z okazji
Dni Kwitnących Rododendronów
**Burmistrz Miasta
Świeradów-Zdrój Edyta Wilczacka**
zaprasza mieszkańców
do wspólnego działania!

Chcemy razem z Wami
posadzić rododendrony
- symbol naszego miasta
Każda roślina zostanie
oznaczona tabliczką
z informacją, kto ją posadził.

Zapraszamy:
rodziny, stowarzyszenia
oraz wszystkich mieszkańców,
którzy chcą zostawić swój ślad
w przestrzeni miasta.

Zgłoszenia przyjmujemy
mailowo: it@swieradowzdroj.pl
do dnia 22 maja 2026 r.

Liczba krzewów ograniczona.
Decyduje kolejność zgłoszeń.

**Wspólne sadzenie:
6 czerwca 2026 r. (sobota)
godz. 13:00, Park Zdrojowy**

W numerze:

W bieżącym numerze zaglądamy tam, gdzie dużo się dzieje - na stoki, gdzie młodzi zawodnicy Frogs Ski & Sun podsumowują sezon i zdobywają kolejne doświadczenia, także na arenie międzynarodowej (str. 13). Nie zwalniamy też nasi biegacze - kolejne starty, podium i sportowa energia pokazują, że w Świeradowie-Zdroju naprawdę lubimy ruch (str. 3).

Nie brakuje też tematów ważnych dla mieszkańców. Przeczytacie o działaniach miasta - od inwentaryzacji azbestu, przez rozwój przestrzeni publicznych w Czerniawie-Zdroju (str. 4), aż po praktyczne informacje o zbiórce odpadów wielkogabarytowych. To konkret, który dotyczy nas wszystkich - i warto być na bieżąco (str. 14).

W części poświęconej edukacji (str. 6-7) zaglądamy do naszych szkół. To tam dzieją się rzeczy, które budują przyszłość - konkursy, projekty międzynarodowe, działania ekologiczne i sukcesy uczniów. To nie są tylko szkolne wiadomości - to historie młodych ludzi, którzy już dziś pokazują, jak wiele potrafią.

Jest też kultura - i to w najlepszym wydaniu. Wracamy do wyjątkowych wydarzeń, takich jak wernisaż Ilony Rokosz czy wiosenny jarmark pełen kolorów, muzyki i spotkań. To właśnie te momenty tworzą klimat naszego miasta - spokojny, ale pełen życia (str. 8-9).

Na stronie Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Edyty Wilczackiej nie zabrakło również zapowiedzi tego, co przed nami - w tym coraz bliższych Dni Kwitnących Rododendronów, które znów zamienią Świeradów w miejsce pełne barw, muzyki i wspólnego świętowania.

Na koniec ważna zmiana, którą - mamy nadzieję - już Państwo zauważyli. *Dodatek Kulturalny*, redagowany i składany przez Joannę Krajewską, od ostatniego wydania ukazuje się w nowej formule. Będziemy publikować go co dwa miesiące, ale w bardziej rozbudowanej odsłonie. W tym numerze przygotowaliśmy dla Państwa aż 8 stron pełnych inspirujących historii, zapowiedzi wydarzeń i literackich odkryć - warto tam zajrzeć.

DRODZY SYBIRACY

„Ocalić od zapomnienia”

Szanowni Sybiracy i Nasi Przyjaciele,

w historii rodzin sybirackich rok 2026 odgrywa szczególną rolę. To 86 lat temu rozpoczęły się masowe wywózki Polaków za Ural, w głąb Rosji Sowieckiej. Nasi pradziadkowie, dziadkowie, rodzice, a także my jako dzieci musieliśmy poddać się planom nakreślonym przez okupanta ze wschodu. Minęły pokolenia, a szczęśliwcy wrócili do Ojczyzny. Osiedlili się w różnych częściach naszego kraju, również na Ziemiach Odzyskanych – w Świeradowie-Zdroju, Mirsku oraz okolicznych miejscowościach. Początkowo, ze względów politycznych, nie mówili o swoich przeżyciach. Dopiero po 1989 roku śmiało zaczęli przedstawiać losy swoich rodzin we wspomnieniach, opowiadaniach i książkach. W wielu rodzinnych albumach zachowały się zdjęcia będące pamiątką tamtych trudnych czasów – dla potomnych, dla wnuków i kolejnych pokoleń.

W naszym Kole powstała nowa inicjatywa – zebrania zachowanych zdjęć i wydania ich wraz z krótką informacją, kogo przedstawiają, gdzie mieszkaliśmy my i nasi krewni na zesłaniu, oraz z podaniem dat pobytu itp. Chcemy również uwzględnić zdjęcia z podróży do Polski oraz z pierwszych lat po powrocie. Dlatego pragnę zachęcić Państwa do wypożyczenia tych pamiątek w celu ich skopiowania, zeskanowania w wersji cyfrowej i zebrania w całość. Efektem będzie album fotograficzny. Warto ocalić od zapomnienia historie naszych rodzin, gdyż czas biegnie nieubłaganie. Dzięki sponsorom, których pozyskamy, oraz środkom związkowym powstanie kolejna cenna inicjatywa, która pozostanie po nas i zapisze się w historii naszego Koła.

Wiele cennych rzeczy udało się nam już wspólnie zrobić:

- mamy własny sztandar,
- powstały tablice pamiątkowe „KATYŃ” w kościołach w Świeradowie-Zdroju i Mirsku,
- przygotowano wpis informacyjny w publikacji „Znaki Pamięci” (2014),
- wydano książkę „Sybirackie Dzieje” (180 egzemplarzy, 2017),
- ufundowano I Stację Drogi Krzyżowej Golgoty Izerskiej (2019–2020),
- ufundowano symboliczny „Wagon” upamiętniający wywózki w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Świeradowie-Zdroju (2021) wraz z albumem fotograficznym z uroczystości,
- powstała flaga Związku Sybiraków z uwzględnieniem wszystkich miejscowości za-

mieszkania naszych członków,

- wydano książkę opisującą Stację Golgoty Izerskiej autorstwa Katarzyny Kądzieli (2024).

Reasumując, proszę Państwa o wypożyczenie zdjęć (bez względu na ich stan techniczny) wraz z krótką informacją – jeśli to możliwe – co lub kogo przedstawiają oraz kiedy zostały wykonane. Można je dostarczyć osobiście:

- **podczas dyżurów w naszym Biurze lub przekazać do mojego domu: Eugenia Kudera, ul. Sienkiewicza 7, 59-850 Świeradów-Zdrój**
- **do Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy "Stacja Kultury" w Świeradowie-Zdroju, ul. Dworcowa 1, 59-850 Świeradów-Zdrój.**

Istnieje również możliwość przesłania ich pocztą. Proszę się nie obawiać – wszystkie materiały zostaną bezpiecznie zwrócone.

Ocalmy wspólnie od zapomnienia obrazy z historii naszych rodzin!

Na zdjęciu „Wagon” w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Świeradowie-Zdroju.
Foto z archiwum Stacji Kultury

Prezes Koła Sybiraków Świeradów-Zdrój
Eugenia Kudera
tel. 697 666 820

Na zdjęciu okładka książki "Sybirackie Dzieje"
Foto z archiwum Stacji Kultury

35 lat dla Świeradowa-Zdroju – czas podziękowań

Szanowni Mieszkańcy, Drodzy Współpracownicy,

nadszedł moment, który przez wiele lat wydawał się odległy, a dziś staje się rzeczywistością. Po blisko 35 latach pracy w Urzędzie Miasta w Świeradowie-Zdroju, 24 kwietnia 2026 roku oficjalnie zakończyłem swoją misję zawodową i przeszedłem na emeryturę. Piszę te słowa z głębokim wzruszeniem, patrząc na drogę, którą wspólnie przeszliśmy od 1 lipca 1991 roku, kiedy po raz pierwszy przekroczyłem próg tutejszego Urzędu.

Urodziłem się w 1961 roku i od najmłodszych lat byłem związany z naszym regionem. Moja ścieżka edukacyjna wiodła przez Liceum Ogólnokształcące w Mirsku i Policealne Studium Elektroniczne w Jeleniej Górze, aż po Wyższą Szkołę Menedżerską w Legnicy, gdzie zdobyłem wykształcenie wyższe na kierunku zarządzanie przedsiębiorstwem. Zanim na dobre związałem się z samorządem, zdobywałem doświadczenie w dziale Głównego Energetyka w Zakładach Przemysłu Lniarskiego, a także jako muzyk w Miejskim Ośrodku Kultury w Świeradowie-Zdroju oraz PP Uzdrawisko Świeradów-Czerniawa. Pracowałem również jako kierownik Działu Zaopatrzenia, Zbytu i Transportu w Zakładach Budowy Maszyn „Metalen” w Nowej Soli (oddział w Mroczkowicach). Jednak to praca w Urzędzie Miasta w Świeradowie-Zdroju stała się moim życiowym powołaniem, a Świeradów-Zdrój – drugim domem.

Zaczynałem jako inspektor Straży Miejskiej, dbając o porządek na naszych ulicach. Z czasem powierzano mi coraz bardziej odpowiedzialne zadania – od gospodarki komunalnej i robót publicznych, przez wieloletnie kierowanie Referatem Gospodarki Miejskiej, Inwestycji i Ochrony Środowiska, aż po funkcję Sekretarza Gminy. Przez te dekady moim celem był zawsze rozwój naszego uzdrowiska, pozyskiwanie środków pozabudżetowych oraz dbanie o to, by Świeradów-Zdrój stawał się coraz piękniejszym miejscem do życia.

Realizowane zadania były nierozdzielnie związane z rozwojem miasta. Przez 19 lat jako kierownik referatu odpowiedzialnego za gospodarkę miejską i inwestycje zabiegałem o każdą złotówkę ze środków zewnętrznych, aby nasze miasto się rozwijało i stawało się coraz bardziej przyjazne. To nie były tylko liczby w dokumentach – to były realne zmiany, które dziś widzimy na każdym kroku.

Praca w Urzędzie nigdy nie była dla mnie jedynie formalnym wykonywaniem obowiązków. Zawsze czułem potrzebę działania na rzecz lokalnej wspólnoty, co realizowałem m.in. jako radny oraz członek Zarządu Miasta i Gminy Mirsk. Angażowałem się także społecznie jako wiceprezes Fundacji na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej Świeradów-Czerniawa, członek Stowarzyszenia „Godne Społeczeństwo” oraz wiceprezes i wieloletni członek zarządu Klubu Sportowego „Włókniarz” Mirsk. Jestem również prezesem Miejskiego Koła Pszczelarzy w Świeradowie-Zdroju.

To Państwo – mieszkańcy oraz moi współpracownicy – nadawali sens tej pracy. Wspólne sukcesy przy realizacji inwestycji gminnych były dla mnie największą nagrodą za trud włożony w służbę publiczną.

Dziękuję wszystkim pracownikom Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych Gminy za lata dobrej współpracy, cierpliwość i wspólne rozwiązywanie problemów. Dziękuję mieszkańcom Świeradowa-Zdroju za zaufanie, każde dobre słowo oraz konstruktywną krytykę, która pozwalała mi stawać się lepszym urzędnikiem. Odchodzę na emeryturę z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku.

Dziękuję wszystkim koleżankom i kolegom z Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych Gminy za profesjonalizm i atmosferę, którą wspólnie tworzyliśmy. Szczególne podziękowania kieruję do radnych oraz burmistrzów wszystkich kadencji, z którymi miałem przyjemność współpracować, za okazane zaufanie i współdziałanie.

Słowa wdzięczności kieruję również do podmiotów gospodarczych, z którymi realizowałem gminne inwestycje, remonty i usługi związane z utrzymaniem miasta.

Świeradów-Zdrój zawsze będzie miał szczególne miejsce w moim sercu. Życzę mu dalszego rozwoju, a Państwu – wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Jeżeli podczas mojej pracy zawodowej kogoś zawiodłem lub uraziłem – przepraszam.

Na zakończenie chcę podzielić się jeszcze jedną, bardzo ważną dla mnie refleksją. Jestem osobą wierzącą. Dziękuję Panu Bogu i Matce Bożej za opiekę przez wszystkie lata pracy zawodowej. Często do pracy jeździłem z różańcem. Wiem, że bez tej duchowej siły wiele spraw nie udało by się zrealizować.

W niedzielę, 7 czerwca br. o godz. 10:30, w kościele parafialnym w Świeradowie-Zdroju zostanie odprawiona Msza Święta dziękczynna. Serdecznie zapraszam do wspólnej modlitwy, podczas której podziękuję za otrzymane łaski oraz będę prosił o opiekę dla pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Gminy, władz miasta oraz wszystkich mieszkańców Świeradowa-Zdroju.

Z wyrazami szacunku,
Eugeniusz Grabas

foto z arch. Stacji Kultury

Świeradowska grupa biegowa

Dycha z Górką, Oborniki Śląskie, 21.03

Wiosna przywitana na 8. edycji Dychy z Górką w Obornikach Śląskich. To już nasza trzecia wizyta na tej imprezie! Do domu wracamy z trzema trofeami: 3. miejscem w klasyfikacji drużynowej (skład: **Magda, Waldemar, Jarosław, Kazimierz, Maciej**), 2. miejscem w klasyfikacji open za sprawą **Macieja**, 2. miejscem w kategorii wiekowej wywalczonym przez **Kazimierza**. Dopingiem na trasie drużynę wspierał **Jack**, robiąc przy tym relację wideo/foto.

foto z arch. DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrawisko

Półmaraton Ślężański / Piątka Ślężyńska, Sobótka, 22.03

W pierwszą wiosenną niedzielę drużyna w składzie: **Teresa, Katarzyna, Julita, Anna, Jarosław, Daniel i Wojciech** skierowała swoje kroki ku Masywowi Ślęży. Dystans 5 km został obstawiony przez Katarzynę, Julitę, Annę, Jarosława i Wojciecha. Półmaraton wokół Sobotniej Góry pokonali Teresa i Daniel. Teresa ponadto powróciła do Świeradowa z 2. miejscem w kategorii wiekowej.

foto z arch. DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrawisko

Półmaraton Jeleniogórski / Dziesiątka Jeleniogórska / Piątka Jeleniogórska, Jelenia Góra, 11-12.04

Tegoroczną edycję organizatorzy rozszerzyli o dodatkowe dystanse. Oprócz niedzielnej rywalizacji w półmaratonie i na 10 km pojawiły się dwa nowe dystanse rozegrane w sobotnie popołudnie — mila i 5 km. Sobotnią część imprezy (5 km) wybrali **Wojciech, Katarzyna i Julita**. W niedzielę do startu stanęli: **Teresa, Waldemar A. i Daniel** w półmaratonie oraz **Anna, Rafał, Piotr, Jarosław, Jacek, Waldemar P.** — na 10 km. Trzykrotnie stawaliśmy na podium. W klasyfikacjach indywidualnych dwa razy na najwyższym jego stopniu — za sprawą zwycięstw Teresy i Jacka w kategoriach wiekowych. W klasyfikacji drużynowej Gromada zdobyliśmy drugie miejsce.

Półmaraton Błędnym Skał, Kudowa-Zdrój, 12.04

foto z arch. DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrawisko

Na wyprawę do malowniczych scenarii Gór Stołowych udali się **Dorota z Kazimierzem**. Ich celem było jak najlepsze zaprezentowanie się na Półmaratonie Błędnym Skał. Oboje wrócili z doskonałymi wynikami czasowymi osiągniętymi na wymagającej pętli. Kazimierz ponadto był bezkonkurencyjny w kategorii wiekowej.

Festyn Charytatywny dla Cytrynki, Gryfów Śląski, 18.04

Julita z Wojtkiem zaangażowali się w organizację festynu charytatywnego, którego częścią był Wielki „Bieg dla Cytrynki”. Oboje koordynowali zapisy. Wojtek ponadto przeprowadził rozgrzewkę przed startem.

Raport Parkrun

Parkrun Jelenia Góra #495, 04.04

Stephanie- 6 (2 kobieta)

Parkrun Park Nadnyski, Zgorzelec #228, 04.04

Jack - 5

Jarek - 9

Wojciech - 16

Katarzyna - 50

foto z arch. DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrawisko

Parkrun Park Nadnyski, Zgorzelec #226, 21.03

Wojciech - 4

Julita - 29

Katarzyna - 46

Maciej Krajewski

DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrawisko

ŚWIERADOWSKA KARTA MIEJSKA

Jesteś osobą zameldowaną w Świeradowie-Zdroju? A może rozliczasz się z podatku dochodowego w Urzędzie Skarbowym w Lubaniu i w swoim zeznaniu podatkowym deklarujesz Gminę Miejską Świeradów-Zdrój jako miejsce stałego zamieszkania? Jeśli spełniasz któryś z warunków, to możesz skorzystać ze Świeradowskiej Karty Miejskiej! ŚKM wydawana jest bezpłatnie. Zapytaj o kartę w Stacji Kultury.

Aktualna lista Partnerów:

- „Czarczi Młyn” z ŚKM bilet wstępu 1,00 zł.
- **Podziemna Trasa Turystyczna „Kopalnia Św. Jan” w Krobcicy** z ŚKM bilet 50% tańszy.
- **Wieża Widokowa w Mirsku** z ŚKM bilet 50% tańszy.
- **Centrum Relaksacyjne „SANTE”** z ŚKM 50% zniżki na wejście do grotty solnej.
- **Coffee & Drink Bar „Kofeina”** z ŚKM 20% zniżki na każdą kawę, ciepłe napoje bezalkoholowe, herbatę i czekoladę.
- **Przewóz Osób - Bryczką i Saniami Mariusz Burawski** z ŚKM 50% zniżki, przy minimum dwóch osobach, na przejażdżki bryczką a zimą na kulig/sanie.
- **Wypożyczalnia Rowerów Lech Sport | Rowery Elektryczne, Trail, MTB** z ŚKM 25% tańsze wypożyczenie rowerów od poniedziałku do czwartku a w weekendy 10% taniej oraz 10% rabatu na usługi serwisowe rowerów.
- **Firma KOCZ Sp. z o. o.** z ŚKM w sezonie letnim 50% zniżki na wypożyczenie roweru elektrycznego, w sezonie zimowym 50% zniżki na wypożyczenie kompletu sprzętu narciarskiego, 20% zniżki na pozostały sprzęt zimowy w Wypożyczalniach E-Bike i sprzętu narciarskiego „Pod Gondolą” w Świeradowie-Zdroju oraz cały rok 50% zniżki na korzystanie z Parkingów na terenie Świeradowa-Zdroju/
- **Sky Walk - Ścieżka w Chmurach** z ŚKM 50% tańszy bilet wstępu na wieżę widokową Sky Walk oraz 50% zniżki na wydarzenia specjalne.
- **TOMART Stanisław Tokarczyk** z ŚKM 15% tańsze usługi w zakresie malowania wnętrz (ściany wewnętrzne pomieszczeń użytkowych i mieszkalnych), znajdujących się w obrębie administracyjnym miasta Świeradów-Zdrój oraz 20% tańsze usługi w zakresie nagłośnienia i prowadzenia imprez rozrywkowych odbywających się w obrębie administracyjnym miasta Świeradów-Zdrój.
- **SKI&SUN Świeradów-Zdrój** - zniżki na sezon 2026/2027 zostaną niebawem zaktualizowane.
- **Izerskie Centrum Soli** z ŚKM 30% zniżki na zakup biletu jednorazowego uprawniającego do seansu w grotcie solnej oraz do 20% zniżki na zakup produktów w sklepie firmowym.
- **Izerska Majstrownia** z ŚKM 20% zniżki na warsztaty prowadzone przez Izerską Majstrownię.
- **Cafe Finezia** z ŚKM 20% zniżki na desery lodowe z menu kawiarni (zniżka nie obejmuje gałek lodu oraz deserów komponowanych samodzielnie) oraz napoje gorące (typu kawa, herbata).
- **PHU THOMAS** z ŚKM 10% zniżki na usługi stolarskie w warsztacie w Orłowicach 26A.
- **Restauracja Czarny Pieprz w Hotelu Le Mont Medical & SPA** z ŚKM 10% zniżki na ofertę restauracji.
- **Kręgielnia w Krasicki Hotel Resort & SPA** z ŚKM 10% zniżki na wynajęcie torów do gry.
- **Kawiarnia Stodkie Klimaty** z ŚKM 10% zniżki na ofertę kawiarni.
- **Drogeria Blask Zdrojowa 1** z ŚKM 10% zniżki na ofertę drogerii.
- **IzeRYNEK** z ŚKM domek jarmarczny w cenie 100,00 zł/miesiąc.
- **Strefy płatnego parkowania w Świeradowie-Zdroju** z ŚKM i Identyfikatorem Parkingowym (wydawany przez Straż Miejską) bezpłatnie.
- **Zajęcia w Stacji Kultury** z ŚKM miesięczna opłata za jedno zajęcia wynosi 50,00 zł.

Prosimy pamiętać, że zniżki są ważne za okazaniem karty mieszkańca wraz z dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym tożsamość.

www.stacjakultury.swieradowzdroj.pl zakładka ŚKM

imieniny miasta

Edyta Wilczacka

BURMISTRZ

zaprasza

Mieszkańców, Przedsiębiorców, Przyjaciół...

Świeradowa-Zdroju

na spotkanie — otwartą rozmowę o naszym mieście

Świetną okazją jest jubileusz — 80 lat temu, 7 maja 1946 roku, nasze miasto oficjalnie przyjęło nazwę Świeradów-Zdrój, rozpoczynając nowy rozdział swojej historii.

Podczas *Imienin Miasta* zaprezentujemy nową *oprawę wizualną* Miasta, a także opowiemy o jego nazwie i *herbie*.

🕒 7 maja 2026 r. od godziny 16⁰⁰

📍 Centrum Edukacji Ekologicznej
IZERSKA ŁĄKA, przy Rolniczej 7

PS Nie trzeba przynosić prezentu :)

INWENTARYZACJA

AZBESTU

dbamy o zdrowie i środowisko

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój mając na uwadze konieczność stałego polepszania warunków życia mieszkańców, przystąpiła do wykonania zadania pn.:

Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój, dotycząca osób fizycznych i prawnych.

W ramach prac związanych z realizacją projektu pn.: "Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Świeradów Zdrój, dotycząca osób fizycznych i prawnych", wykonane zostaną:

- pełna **inwentaryzacja z natury** wyrobów zawierających azbest, która umożliwi określenie łącznej ilości występujących na terenie Miasta wyrobów zawierających azbest podanej w Mg, z uwzględnieniem stopnia pilności;
- **obrysy obiektów** posiadających wyroby azbestowe w Bazie Azbestowej;
- mieszkańcy Miasta poinformowani zostaną o przeprowadzeniu inwentaryzacji

wyrobów azbestowych m.in. poprzez informację na stronie internetowej urzędu i mediach społecznościowych.

Aby projekt spełniał oczekiwania, zrealizowany musi być na podstawie szczegółowej inwentaryzacji z natury wszystkich miejsc, w których na terenie Miasta występuje azbest.

Informujemy, że w najbliższych tygodniach prowadzone będą na terenie naszego Miasta prace inwentaryzacyjne. Zadanie zrealizują pracownicy firmy wyłonionej do wykonania tego zadania AnECO Adam Nowicki. W razie potrzeby prosimy o kontakt z przedstawicielem firmy pod nr tel. 733 636 414.

Prosimy mieszkańców o udostępnienie informacji na temat wyrobów zawierających azbest, zdemontowanych i zgromadzonych na posesjach, osobom wykonującym inwentaryzację z natury, telefonicznie na w/w numer lub bezpośrednio w Urzędzie Miasta.

Za pomoc i zrozumienie dziękujemy.

Nowa przestrzeń integracji w Czerniawie-Zdroju

Mieszkańcy Czerniawy-Zdroju już wkrótce zyskają nowe miejsce do spotkań i wspólnego spędzania czasu. **Koło Gospożyn Wiejskich „My, dziewczyny z Czerniawy” otrzymało wsparcie na realizację projektu budowy wiaty rekreacyjnej, która powstanie w sąsiedztwie lokalnego parku.**

Inicjatywa została zgłoszona w ramach naboru „Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej”, ogłoszonego przez LGD Partnerstwo Izerskie. Projekt pn. Budowa wiaty rekreacyjnej w Czerniawie-Zdroju, uzyskał pozytywną ocenę Rady LGD 11 lipca 2025 roku, a następnie został przekazany do dalszego procedowania przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego. Finałem tych działań było podpisanie umowy w styczniu bieżącego roku, umożliwiającej realizację inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje zagospodarowanie działki poprzez budowę wiaty rekreacyjnej wraz z zapleczem i ławo-stołami. Teren zo-

stanie wyposażony w ławki, tworząc funkcjonalną i przyjazną przestrzeń dla mieszkańców oraz odwiedzających. Celem inwestycji jest przede wszystkim pobudzenie aktywności lokalnej społeczności i stworzenie miejsca sprzyjającego integracji. Nowa infrastruktura umożliwi organizację wydarzeń sportowych, edukacyjnych i kulturalnych, z których korzystać będą zarówno mieszkańcy, jak i turyści odwiedzający Świeradów-Zdrój.

Projekt ma także znaczenie społeczne – jego realizacja przyczyni się do wzmacniania więzi międzyludzkich, budowania poczucia wspólnoty oraz poprawy jakości życia w regionie. To kolejny krok w kierunku rozwoju lokalnej przestrzeni publicznej i promowania aktywnego stylu życia.

Inwestycja jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Dofinansowane przez Unię Europejską

8 maja

81. rocznica zakończenia II wojny światowej

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Edyta Wilczacka

zaprasza do chwili zadumy podczas

uroczystych obchodów zakończenia II wojny światowej

8 maja 2026 r. (piątek), godz. 12:00

Obelisk przy ulicy Piłsudskiego w Świeradowie-Zdroju

Obchody przygotowuje MCKAiPG "Stacja Kultury" w Świeradowie-Zdroju

W programie:

- wspólne odśpiewanie Hymnu RP
- złożenie kwiatów
- krótkie programy artystyczne uczniów:
  - MZS w Świeradowie-Zdroju
  - SP nr 2

**Pamiętamy.
Dziękujemy.
Nigdy więcej.**

8 maja 2026 r. odbędą się uroczyste obchody 81. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Mieszkańcy oraz goście zaproszeni są do wspólnego uczczenia pamięci ofiar oraz oddania hołdu bohaterom tamtych wydarzeń.

Wcześniej, **3 maja 2026 r. o godz. 12.00, w kościele parafialnym pw. św. Józefa Oblubieńca NMP odbędzie się msza św. za Ojczyznę. Po Mszy Św., Proboszcz ks. Tomasz Kwasiński zaprasza na przepyszny grochówkę.**

BURMISTRZ MIASTA EDYTA WILCZACKA INFORMUJE

Przyszłość Świeradowca

Wielkie plany, wspólne zasady i litera prawa

W ostatnich tygodniach oczy wielu mieszkańców Świeradowa-Zdroju znów zwrócone są w stronę Świeradowca. Planowana od wielu lat inwestycja narciarska na stokach tej góry to temat, który budzi tyle samo **nadziei** na rozwój gospodarczy, co **obaw** o nasz wspólny krajobraz i zasoby naturalne. W związku z dyskusją jaka się toczy w sferze internetowej, ale też pytaniami i korespondencją między potencjalnym inwestorem a Urzędem Miasta (zainteresowanych szczegółami odsyłam do serwisów społecznościowych), chcę przedstawić stanowiska Miasta w tej sprawie. Dzięki temu zadnie będzie każdego będzie bardziej **obiektywne**.

Partnerstwo — nie faworyzacja

Budowa nowoczesnego centrum narciarskiego to przedsięwzięcie o ogromnej skali, wymagające współdziałania wielu stron: samorządu, Lasów Państwowych oraz prywatnych przedsiębiorców. Naturalnym jest, że inwestorzy szukają jak najkorzystniejszych warunków dla swoich projektów. Jednak **rolą Miasta** — jako opiekuna wspólnego mienia — jest **dbanie** o to, by rozwój odbywał się na jasnych, przejrzystych i, co najważniejsze, **jednakowych dla wszystkich zasadach**.

We wspomnianej dyskusji pojawiły się głosy, że miasto powinno **zagwarantować sprzedaż** pewnych gruntów pod konkretną działalność — narciarską i turystyczną. Choć intencja wydaje się słuszna, prawo (a konkretnie Kodeks Cywilny) mówi wprost: **nie można** sprzedać nieruchomości pod warunkiem, że ktoś będzie tam prowadził określoną działalność. Taka umowa byłaby po prostu nieważna. Miasto, ogłaszając **otwarte przetargi**, daje szansę każdemu podmiotowi, nie tworząc ścieżek na skróty **dla wybranych**. Ponadto Miasto nie rozpatrywało sprzedaży rzeczonych gruntów — możliwa jest **wyłączenie** ich **dzierżawa**.

Zrównoważony rozwój

Wielu mieszkańców wyraża niepokój o to, czy tak duża inwestycja nie naruszy delikatnej równowagi naszego mikroregionu. Często słyszymy pytania o wodę, której zasoby są przecież ograniczone oraz o ochronę górskiego krajobrazu przed nadmierną zabudową. Miasto, którym mam zaszczyt kierować, stoi na stanowisku, że każda **inwestycja** musi być przygotowana **rzetelnie**. Przykładowo, budowa niezbędnego zbiornika wody (tzw. Etap „Mokrzyca”) wymaga precyzyjnej dokumentacji i zgód wielu właścicieli gruntów, w tym Lasów Państwowych. To procesy, których nie da się — i **nie wolno — przyspieszać** kosztem bezpieczeństwa ekologicznego czy naruszania procedur prawnych.

foto z arch. Urzędu Miasta Świeradow-Zdrój

Miasto dla wszystkich

Jednym z kwestionowanych przez potencjalnego inwestora punktów, stały się **stawki** czynszu oraz **opłaty** za korzystanie z dróg miejskich. Warto wyjaśnić, że minimalne stawki dzierżawy są w Świeradowie-Zdroju określone systemowo i dotyczą **każdego** przedsiębiorcy **w tym samym** stopniu. **Bez wyjątków**, bez preferencji. Podobnie jest z zajęciem pasów drogowych (np. ul. Leśnej) — prawo publiczne nie pozwala na dowolne obniżanie tych kosztów dla jednego podmiotu. Byłoby to niesprawiedliwe wobec innych lokalnych firm, które od lat uczciwie odprowadzają opłaty do wspólnego budżetu.

Szansa ~ ryzyko

Inwestycja na Świeradowcu to szansa urozmaicenia i wzbogacenia oferty turystycznej, rekreacyjnej i sportowej naszej miejscowości, ale tylko wtedy, gdy będzie realizowana w duchu **miasta dla wszystkich**. Miasto podtrzymuje gotowość do dialogu i wsparcia procesu inwestycyjnego, pełniąc rolę koordynatora, który łączy interesy turystyczne z codziennym komfortem życia mieszkańców.

Jednak **każda inwestycja**, każde przedsięwzięcie — gospodarcze, naukowe, społeczne, polityczne — to również **ryzyko**. Inwestor, lider, badacz, polityk podejmując wyzwanie, musi skalkulować wszystkie **za i przeciw**, aby podjąć najefektywniejszą ścieżkę postępowania. Nie może jednak oczekiwać od innych, że będą za niego te ryzyka minimalizować, tylko dlatego, że jest przekonany o słuszności swego przedsięwzięcia.

Pamiętajmy, że **górski kurort** to nie tylko stawianie infrastruktury, ale przede wszystkim **budowanie zaufania**. Ono rośnie tam, gdzie **zasady** są **równe**, prawo przestrzegane przez każdą ze stron, a wszyscy czują się **bezpiecznie**.

Drodzy Mieszkańcy,

już dziś z ogromną radością **zapraszam Państwa na tegoroczne Dni Kwitnących Rododendronów** — święto naszego miasta, które po wielu latach przerwy udało się z sukcesem reaktywować w ubiegłym roku. W dniach 24–25 maja 2025 r. ponownie ożyła ulica Zdrojowa, okolice fontanny z żabami oraz Hala Spacerowa. Na dolnym tarasie Domu Zdrojowego odbywał się jarmark oraz wyjątkowa wystawa pojazdów zabytkowych przygotowana przez Joker Garage Team, których w tym roku również nie zabraknie.

W ubiegłym roku posadziliśmy także pierwsze trzy rododendrony, symbolicznie rozpoczynając nowy rozdział tego święta:

- pierwszy krzew posadzili zaproszeni goście: Starosta Lubański Zbigniew Zjawin, Komendant Powiatowy PSP w Lubaniu bryg. mgr inż. Grzegorz Wypych oraz Komendant Powiatowy Policji w Lubaniu podkom. Dariusz Ślęzak,
- drugi rododendron posadzili nasi mieszkańcy — m.in. Pan Michał Orłowski oraz Panie Janina Dering i Bogusława Franckiewicz,
- trzeci krzew zasadzili przedstawiciele świeradowskiego samorządu.

W tym roku przygotowaliśmy dla Państwa wydarzenie jeszcze większe i bardziej różnorodne. Tegoroczne **Dni Kwitnących Rododendronów potrwać aż cztery dni — od 4 do 7 czerwca 2026 r. — i odbędą się, dzięki współpracy z Uzdrowiskiem Świeradow-Czerniawa, w Hali Spacerowej oraz na tarasach Domu Zdrojowego**.

Wraz z firmą Decor's Katarzyna Kwiatkowska prowadzimy nabór wystawców — rzemieślników, twórców oraz przedstawicieli małej gastronomii, którzy zaprezentują swoje wyjątkowe produkty. Szczegóły znajdą Państwo na stronie internetowej: www.organizacjadecors.pl

W Hali Spacerowej powstanie kiermasz kwiatów, a na górnym tarasie stanie scena, na której wystąpią artyści lokalni i ogólnopolscy. Na scenie zobaczymy m.in.: młodzież z sekcji wokalne Stacji Kultury prowadzonej przez Aleksandrę Kozinę, zespół Syntonia pod kierunkiem Gabrieli Tokarczyk, zwyciężczynię programu „The Voice Senior” — Panią **Violetę Pochmarę-Kapcewicz**, a **gwiazdą wieczoru będzie Reni Jusic**, autorka hitu „Zakrecona”. Nie zabraknie również humoru — zapraszamy na występ **cabaretu Ławeczka**, znanego z serialu „Ranczo”, który zaprezentuje skecz „Solejuk szuka żony”.

Do programu wydarzenia **włączą się także radni** Rady Miasta Świeradow-Zdrój — **Pan Adam Trudziński oraz Pan Sebastian Łoziński — organizując bieg** dla mieszkańców.

Każdego dnia festiwalu **na dzieci będą czekały zarówno bezpłatne, jak i płatne atrakcje**. Chcemy, aby tegoroczne obchody rozpoczęły się mocnym akcentem skierowanym właśnie do najmłodszych, dlatego **4 czerwca zostanie w całości poświęcony dzieciom**. Będą animacje, zabawy, warsztaty, strefy kreatywne i wiele niespodzianek, które sprawią, że najmłodszy poczują, iż to święto jest także ich świętem.

Jak informujemy na plakacie zamieszczonym na okładce tego wydania „Notatnika Świeradowskiego”, **zapraszamy wszystkich mieszkańców do wspólnego sadzenia rododendronów**. Ten wyjątkowy krzew, będący symbolem naszego miasta, może zostać posadzony przez każdego z Państwa. Liczba krzewów jest ograniczona, dlatego zachęcamy do szybkiego zgłoszenia udziału. Każdy posadzony rododendron zostanie oznaczony symboliczną tabliczką z nazwiskiem osoby lub rodziny, która go zasiała.

Zapraszam Państwa bardzo serdecznie!

Edyta Wilczacka
Burmistrz Świeradowa-Zdroju

Burmistrz Miasta Świeradow-Zdrój
Edyta Wilczacka przyjmuje mieszkańców
w Urzędzie Miasta w Świeradowie-Zdroju
w poniedziałki w godzinach 14:00-16:00.

Co słycać w „Dwójce”?

Aktywna wiosna w Szkole Podstawowej nr 2 w Świeradowie-Zdroju

Ostatnie tygodnie w Szkole Podstawowej nr 2 w Świeradowie-Zdroju były niezwykle intensywne i obfitowały w wydarzenia, które pokazały, jak wszechstronnie rozwijają się uczniowie – zarówno artystycznie, naukowo, jak i społecznie.

Najmłodszy uczniowie z klas 1–3 mieli okazję uczestniczyć w wyjątkowym pokazie iluzjonisty Piotra Szumnego pod hasłem „Czytanie to magia”. Widowisko wzbudziło ogromne emocje i udowodniło, że świat książek może być równie fascynujący jak magiczne sztuczki. Była to nie tylko świetna zabawa, ale również zachęta do rozwijania czytelniczych pasji.

Uczniowie z powodzeniem i sukcesami reprezentują szkołę poza jej murami. W półfinale wojewódzkiego konkursu „Uczę się bezpiecznie żyć”, który odbył się w Jeleniej Górze, drużynę stanowili: **Wiktoria Bahova, Franciszek Czechowski, Tytus Jędrzejewski, Maciej Socha, Stanisław Kijewski oraz Agata Błaszczak**. Uczniowie klasy trzeciej zajęli wysokie 4. miejsce, wykazując się dużą wiedzą i umiejętnościami z zakresu bezpieczeństwa i pierwszej pomocy.

foto z arch. Szkoły Podstawowej nr 2

Pierwszy dzień wiosny w szkole był pełen radości. Zorganizowano pokaz talentów, podczas którego uczniowie prezentowali swoje umiejętności – od akrobatyki, przez śpiew, aż po taniec. Nie zabrakło także barwnej prezentacji kostiumów Pani i Pana Wiosny oraz wspólnego grillowania, które sprzyjało integracji całej społeczności szkolnej.

Z kolei z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru uczniowie ze Szkolnego Koła Teatralnego wystawili przedstawienie „Kopciuszek”, które spotkało się z bardzo ciepłym przyjęciem publiczności. Spektakl ten został również zaprezentowany podczas Izerskiego Jarmarku Rękodzieła i Sztuk Wszelakich – Wielkanoc 2026 na scenie Hali Spa-

cerowej Domu Zdrojowego. Obok młodych aktorów wystąpili także uczniowie klas 3, 4 i 5, a najmłodszy – pierwszoklasiści – zachwycili widzów swoim śpiewem i tańcem.

Warto podkreślić sukces artystyczny ucznia klasy drugiej, **Antoniego Pidlisa**, który zwyciężył w Konkursie Plastycznym na Kartkę Wielkanocną Miasta Świeradów-Zdrój, organizowanym przez Stację Kultury pod patronatem Burmistrza Edyty Wilczackiej.

a następnie wzięli udział w akcji sprzątania miasta.

foto z arch. Szkoły Podstawowej nr 2

Na szczególne uznanie zasługują także sukcesy indywidualne uczniów. **Marcel Kępiński i Jakub Polański z klasy ósmej zakwalifikowali się do III etapu ogólnopolskiego konkursu „Młody Innowator”**, tworząc bioplastik z ziemniaka. Ich projekt został przekazany do Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Warszawie. Z kolei **Jan Małolepszy z klasy siódmej zdobył 3. miejsce w półfinale IV Powiatowego Konkursu Historycznego i będzie reprezentował szkołę w finale. Do finału V Powiatowego Konkursu Matematycznego zakwalifikowali się natomiast Mikołaj Pilch (klasa 7) oraz Markiyan Firko (klasa 8).**

W ostatnich dniach uczniowie klasy siódmej i ósmej wzięli udział w warsztatach profilaktycznych FRED GOES NET, podczas których mogli między innymi nauczyć się krytycznie spoglądać na własne decyzje, rozpoznawać ryzyko i sytuacje niebezpieczne oraz dowiedzieć się, gdzie mogą szukać pomocy.

Wielkimi krokami zbliżamy się do terminu egzaminów ósmoklasisty, który w tym roku rozpoczyna się 11 maja. Dlatego też życzymy Wam, drodzy ósmoklasiści, spokoju, wiary w siebie oraz powodzenia na egzaminie – niech wiedza i umiejętności przyniosą Wam jak najlepsze wyniki!

Agnieszka Radewka
Szkoła Podstawowa nr 2

foto z arch. Szkoły Podstawowej nr 2

Uczniowie starszych klas również aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach edukacyjnych. **Klasy 4–7 wybrały się do Jeleniej Góry na spektakl Wrocławskiego Teatru In-Art „Gra bez reguł”**, poruszający niezwykle aktualne tematy związane z bezpiecznym i odpowiedzialnym korzystaniem z internetu.

Spółeczność szkolna pokazała także ogromne serce, organizując **akcję charytatywną na rzecz uczennicy i jej rodziny, poszkodowanych w wyniku pożaru**. W programie znalazły się występy taneczne i wokalne, teatrzyk, kawiarenka, kiermasz prac uczniów, wystawa minerałów oraz sprzedaż sadzonek kwiatów. Wydarzenie spotkało się z dużym odzewem i było wyrazem solidarności oraz empatii.

Z okazji Dnia Ziemi uczniowie uczestniczyli w warsztatach prowadzonych przez Ochotniczą Straż Pożarną w Świeradowie-Zdroju, podczas których utrwalali wiedzę z zakresu pierwszej pomocy i zasad bezpieczeństwa,

OD REDAKCJI

Gięda Szkół

Tradycyjnie już, jak co roku Miejski Zespół Szkół w Świeradowie-Zdroju był organizatorem Giędy Szkół, która zgromadziła uczniów oraz przedstawicieli placówek edukacyjnych z regionu.

Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do zapoznania się z ofertą szkół ponadpodstawowych, kierunkami kształcenia

oraz możliwościami dalszego rozwoju. Uczniowie mogli bezpośrednio porozmawiać z nauczycielami i starszymi kolegami, uzyskując cenne informacje pomocne przy wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej. Gięda cieszyła się dużym zainteresowaniem i była ważnym wsparciem w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących przyszłości młodzieży.

foto z arch. MZS w Świeradowie-Zdroju

My Colourful Culture

Nasza szkolna przygoda z międzynarodową kulturą trwa!

W naszej szkole realizujemy projekt „My Colourful Culture”, którego celem jest rozwijanie świadomości kulturowej uczniów oraz kształtowanie postaw otwartości, tolerancji i szacunku wobec innych. W projekcie biorą udział głównie klasy 4a i 4b.

Działamy w ramach programu eTwinning – europejskiej społeczności szkół, dzięki której współpracujemy z placówkami z różnych krajów i realizujemy wspólne działania online. Uczniowie rozwijają przy tym kompetencje językowe i cyfrowe oraz poznają różnorodne kultury.

Podczas Tygodnia Muzyki nagraliśmy hymn szkoły, a Martin z klasy 5b zaprezentował własną kompozycję. Szczególnym momentem był też polonez przygotowany przez uczniów pod kierunkiem pana Tomasza Gajewskiego – piękna lekcja polskiej tradycji i świetny przykład współpracy oraz zaangażowania.

Projekt pokazuje, jak bogata i inspirująca jest nasza kultura oraz ile możemy się od siebie nawzajem nauczyć.

Przed nami kolejne działania!

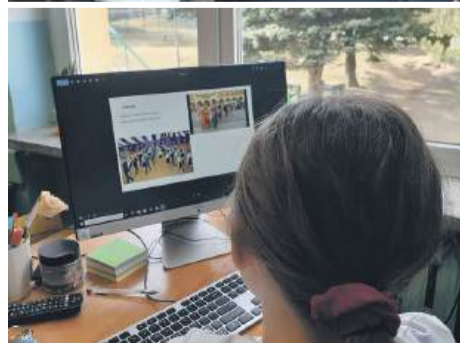
foto z arch. MZS w Świeradowie-Zdroju

Współpracujemy z partnerami z Turcji, Chorwacji, Włoch, Rumunii, Łotwy, Litwy, Bośni i Hercegowiny, Macedonii Północnej oraz Czech. Dzieci dzielą się elementami narodowego i lokalnego dziedzictwa kulturowego, jednocześnie odkrywając tradycje innych krajów.

Nasi uczniowie przygotowali już prezentacje o sobie w języku angielskim oraz materiały dotyczące polskich tradycji – strojów ludowych, tańców, muzyki i potraw. Powstał również film o naszej szkole, przygotowany we współpracy z Kołem Medialnym pod opieką pana Piotra Morzyckiego.

W projekcie pojawił się także lokalny akcent – Dom Zdrojowy z piękną halą, który uczniowie przedstawili jako ważne miejsce naszego miasta i część jego dziedzictwa.

Katarzyna Luto-Przybylska

Obchody Dnia Ziemi

Obchody Dnia Ziemi w naszej szkole to już piękna i utrwalona tradycja, która co roku angażuje całą społeczność uczniowską.

Jednym z najważniejszych elementów obchodów jest wspólne sprzątanie naszego miasta. W tym roku uczniowie pojawili się na ulicach z transparentami zachęcającymi do ochrony środowiska. Ta inicjatywa uczy odpowiedzialności za środowisko i pokazuje, jak nawet drobne działania mogą przynieść realne efekty.

Ważnym punktem programu była prezentacja przygotowana przez uczniów. Poruszone były w niej tematy związane ze zmianami klimatu, segregacją odpadów czy sposobami dbania o planetę w codziennym życiu.

Uczniowie utworzyli również pomysłowe przedmioty – od ozdób po praktyczne akcesoria z materiałów przeznaczonych do recyklingu. To doskonały sposób na pokazanie, że wiele rzeczy można wykorzystać ponownie, zamiast je wyrzucać.

Dzień Ziemi w szkole to nie tylko okazja do nauki, ale przede wszystkim do wspólnego działania i budowania świadomości ekologicznej. Dzięki takim inicjatywom uczniowie uczą się, jak dbać o naszą planetę każdego dnia.

Jesteśmy pełni uznania dla ich proekologicznej postawy.

Zeskanuj kod QR i obejrzyj fotorelację

Spotkanie z naturą...

10 kwietnia w naszej szkole odbyło się wyjątkowe spotkanie z naturą w roli głównej. W ramach trwającego projektu „Domy przysługowe – nasze dziedzictwo kulturowe” uczniowie nie tylko poznali fascynujący świat ptaków podczas ciekawej prelekcji, ale również sami wcielili się w rolę małych rzemieślników.

Efektom ich pracy są niezwykle budki lęgowe inspirowane tradycyjną architekturą domów przysługowych.

Podczas zajęć rozmawialiśmy o tym:

- jakie ptaki potrzebują naszej pomocy,
- jak prawidłowo budować i umieszczać budki lęgowe,
- dlaczego ochrona ptaków jest tak ważna dla środowiska.

Największą radość sprawiło jednak tworzenie – każda budka to małe dzieło sztuki, łączące tradycję z troską o przyrodę.

Serdecznie dziękujemy Panu Tomaszowi Maszkało za przekazaną wiedzę, pasję i inspirujące spotkanie, które na długo pozostanie w naszej pamięci!

Teraz pozostaje nam czekać na pierwszych skrzydlatych lokatorów!

Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i wspólnie spędzony czas.

Wiedzieć. Umieć. Sprawdzać.

Za nami praktyczne warsztaty z badania piersi z wykorzystaniem specjalistycznego modelu. Wzięły w nich udział uczennice klas 7 i 8 – bo to niezwykle ważne, by już od najmłodszych lat zdobywać wiedzę i budować dobre nawyki dbania o zdrowie.

Podczas spotkania dziewczęta mogły nauczyć się, jak prawidłowo wykonywać samobadanie, na co zwracać uwagę i kiedy reagować. Świadomość i umiejętność działania to pierwszy krok do profilaktyki

– a ta naprawdę ma znaczenie.

Ogromne podziękowania kierujemy do Pań: Anety Gałązki, Danuty Kowalczyk i Krystyny Śliwki, wolontariuszek ze Stowarzyszenia Amazonki w Mysłakowicach za ich zaangażowanie, wsparcie i dzielenie się doświadczeniem. Dzięki Wam te warsztaty miały ogromną wartość.

Dbajmy o siebie – świadomie, od najmłodszych lat i regularnie.

Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”
ul. Dworcowa 1, Świeradów-Zdrój | www.stacjakultury.swieradowzdroj.pl

Diana Słupska

Dyrektor
tel. 75 71 36 482, dyrektorsk@swieradowzdroj.pl

Wystawy, spotkania autorskie, Dodatek Kulturalny:

Joanna Krajewska

Koordynator ds. kultury i kreacji
tel. 75 619 98 79, kultura@swieradowzdroj.pl

IzeRynek, jarmarki, wpisy do ewidencji obiektów noclegowych, zajęcia i warsztaty w Stacji Kultury:

Katarzyna Kozubek

Koordynator ds. organizacji wydarzeń i administracji
tel. 75 71 36 482, it@swieradowzdroj.pl

Imprezy, koncerty, projekty, administracja, Notatnik Świeradowski:

Beata Rosicka

Koordynator ds. projektów i administracji
tel. 75 71 36 482, stacjakultury@swieradowzdroj.pl

Zwiedzanie, zajęcia i warsztaty, inicjatywy edukacyjno-ekologiczne:

Marcin Rękowski

CEE NATURA 2000 „Izerska Łąka”
tel. 75 617 14 42, izerskalaka@swieradowzdroj.pl

Czynne: poniedziałek - piątek od 9:00 do 16:00, soboty od 10:00 do 16:00

Współpraca z Dolnośląską Organizacją Turystyczną

9 kwietnia br. w Kopalni św. Jana w Krobicy odbyło się spotkanie poświęcone Szlakowi Tajemniczych Podziemi oraz inauguracji tegorocznej edycji konkursu „Zostań zdobywcą Szlaku Tajemniczych Podziemi”.

W wydarzeniu udział wzięły Dyrektor Stacji Kultury Diana Słupska oraz ja - koordynator ds. projektów i administracji Beata Rosicka. Spotkanie było także doskonałą okazją do wymiany doświadczeń oraz rozmów z przedstawicielami Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej o wspólnej promocji regionu i jego atrakcji turystycznych.

Szlak Tajemniczych Podziemi to propozycja dla miłośników historii i przygód. Uczestnicy zabawy, odwiedzając 15 obiektów należących do szlaku, mogą zbierać pieczątki, zdobyć certyfikat,

a także wziąć udział w losowaniu nagród, w tym roweru elektrycznego. Szczegóły dostępne są na stronie: szlakpodziemi.pl

Udział w wydarzeniu był związany ze współpracą oraz członkostwem Miasta Świeradów-Zdrój w Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej.

Choć na terenie naszego miasta nie znajdują się podziemne trasy turystyczne, chętnie angażujemy się w inicjatywy promujące Dolny Śląsk oraz jego unikalne dziedzictwo.

W ramach tej współpracy w drugiej połowie czerwca będziemy promować Świeradów-Zdrój podczas Dni Otwartych Ambasady Polskiej w Pradze.

Beata Rosicka
Stacja Kultury

„Na chwilę przed ciemnością” Wieczór z malarstwem Ilony Rokosz

To była opowieść o chwili, która trwa zaledwie moment – i zostaje na długo. Wernisaż wystawy Ilony Rokosz „Na chwilę przed ciemnością” przyciągnął do Stacji Kultury tych, którzy w sztuce szukają nie tylko obrazu, ale i doświadczenia.

Wernisaż wystawy Ilony Rokosz „Na chwilę przed ciemnością”, który odbył się 16 kwietnia w Stacji Kultury w Świeradowie-Zdroju, przyciągnął liczne grono gości. Wśród nich znaleźli się bliscy i znajomi artystki, mieszkańcy, sympatycy lokalnej kultury, a także członkowie stowarzyszenia Kreatywni i Aktywni. Od początku było jasne, że to nie będzie tylko oficjalne otwarcie wystawy, ale spotkanie, w którym ważna jest także rozmowa – o sztuce, o wrażliwości, o tym, co trudne do uchwycenia.

Wydarzenie poprowadziła Beata Rosicka. Głos zabrały Dyrektor Stacji Kultury Diana Słupska, artystka Ilona Rokosz oraz koordynatorka wystawy Joanna Krajewska. Każda z wypowiedzi na swój sposób wprowadzała w świat prezentowanych prac, ale to słowa samej artystki wybrzmiały szczególnie mocno – kiedy opowiadała o swoim malarstwie, o procesie tworzenia i o tym, jak szuka momentów przejścia, napięcia, zawieszenia między światłem a cieniem.

Na zdjęciu od lewej: Ilona Rokosz, Diana Słupska
foto Beata Rosicka

Na zdjęciu: Joanna Krajewska, koordynator wystawy
foto Beata Rosicka

Bo właśnie ten moment – „tuż przed” – jest osiłą całej wystawy. Ilona Rokosz nie skupia się na świetle jako czymś stałym i oczywistym. Interesuje ją chwila, w której się ono zmienia – kiedy dzień zaczyna się domykać, a kolor, zamiast zniknąć, ujawnia swoją pełnię. To subtelne przesunięcie staje się punktem wyjścia do malarskich poszukiwań.

Artystka, urodzona w 1990 roku w Kotlinie i związana z regionem Gór Izerskich, czerpie z obserwacji natury, ale nie zatrzymuje się na jej wiernym odtwarzaniu. Jej obrazy balansują pomiędzy realizmem a abstrakcją – jedne pozwalają rozpoznać znane motywy, inne są bardziej intuicyjne, otwarte. Szczególną

rolę odgrywa w nich czerń. Nie jest tłem ani prostym zabiegiem formalnym – staje się narzędziem budowania napięcia, głębi i temperatury obrazu. To ona prowadzi wzrok, porządkuje przestrzeń, wydobywa kolor.

Po części oficjalnej przyszedł czas na rozmowy. Poczęstunek i lampka wina stworzyły naturalną przestrzeń do spotkań kulturalnych – spokojnych, uważnych, często wracających do tego, co jeszcze przed chwilą można było zobaczyć na ścianach. W takich momentach sztuka zaczyna żyć nie tylko w obrazie, ale i między ludźmi. Już podczas wernisażu sprzedane zostały pierwsze prace, co najlepiej pokazuje, jak dobrze zostały przyjęte.

foto Beata Rosicka

Wieczór upłynął w dobrej, skupionej atmosferze – bez pośpiechu, z miejscem na refleksję i zwykłą obecność.

NA CHWILĘ PRZED CIEMNOŚCIĄ
WYSTAWA MALARSTWA ILONY ROKOSZ
16.04-10.06.2026
PON-SOB 10:00-15:30
WSTĘP WOLNY
Stacja Kultury, ul. Dworcowa 1, Świeradów-Zdrój
W przypadku rezerwacji: seł wiodawkinnej wystawy nie jest dostępna dla zwiedzających.
Informacje: tel. 75 713 64 93

Wystawę Ilony Rokosz „Na chwilę przed ciemnością” można oglądać w Stacji Kultury w Świeradowie-Zdroju do 10 czerwca 2026 roku. To propozycja dla tych, którzy lubią zatrzymać się na chwilę – i zobaczyć, jak wiele dzieje się właśnie wtedy, kiedy światło zaczyna ustępować miejsca cieniowi.

zespół Stacji Kultury

WARSZTATY SENSORYCZNE
dla dzieci od 3 roku życia
Sobota 16 maja 2026 r.
w godz. 11:00-12:15
Stacja Kultury ul. Dworcowa 1
Obowiązują zapisy tel. 75 71 36 482
Liczba miejsc ograniczona
Zajęcia poprowadzi **Kasia z Izerskiej Majstrówni**
Temat: **ŁĄKA KWIETNA**

Majowe spotkania z pisarzami w Stacji Kultury

KWIECIEŃ - MAJ 2026 nakład 2000 sztuk

Cień legendy w zimowych Karkonoszach...

Hubert Litwinionek

SPOTKANIE AUTORSKIE
w Świeradowie-Zdroju

21 maja 2026
czwartek, 17:00
Stacja Kultury
ul. Dworcowa 1
Świeradów-Zdrój

poprowadzi **Mariusz Gładzik**
pisarz, autor powieści i opowiadań

 wstęp wolny

Cień legendy w zimowych Karkonoszach *Cień Ducha Gór* H. Litwinionka

Wśród książek inspirowanych naszym regionem pojawia się coraz więcej pozycji, które próbują oddać niepowtarzalny klimat karkonoskich szlaków, starych schronisk i górskich legend. Do tego nurtu należy powieść **"Cień Ducha Gór"** autorstwa **Huberta Litwinionka**, wydana przez wydawnictwo Ad Rem z Jeleniej Góry. To kryminał z nutą grozy, który swoją akcją osadza w zimowej scenerii Szklarskiej Poręby i okolic.

Głównym bohaterem powieści jest porucznik Witold Mirski, który przybywa w góry, aby zamknąć kilka z pozoru drobnych spraw. Szybko okazuje się jednak, że spokojne zimowe miasteczko skrywa mroczne tajemnice. Zaginięcia, odnajdywane ciała i coraz wyraźniej wyczuwalna obecność dawnych legend sprawiają, że śledztwo zaczyna prowadzić w nieoczywistym kierunku. Nad całą historią unosi się cień tajemniczej postaci znanej z karkonoskich podań – Liczyrzepy, nazywanego także Duchem Gór.

Największą siłą książki jest jej atmosfera. Autor bardzo umiejętnie buduje nastrój gór zimą: skrzypiący śnieg, milczące lasy, światła w oknach odległych domów i schronisk. W tej scenerii kryminalna zagadka nabiera niemal mitycznego wymiaru. Czytelnik ma wrażenie, że w Karkonoszach wciąż żyją dawne historie i że góry nie zawsze chętnie oddają swoje sekrety.

„Cień Ducha Gór” to powieść szczególnie interesująca dla mieszkańców i miłośników regionu. Znajome miejsca, lokalne realia i inspiracje karkonoskimi legendami sprawiają, że książkę czyta się z dodatkową ciekawością. Jednocześnie jest to historia przystępna także dla czytelników spoza regionu – zwłaszcza tych, którzy lubią kryminały z wyraźnie zarysowanym tłem miejsca.

Debiutancka powieść Huberta Litwinionka nie jest typowym kryminałem akcji. To raczej spokojniejsza, nastrojowa opowieść o tajemnicy, która dojrzewa w ciszy gór. Jej największą wartością jest klimat – surowy, zimowy i pełen niedopowiedzeń, dokładnie taki, jaki znają wszyscy, którzy choć raz wędrowali po karkonoskich szlakach poza sezonem.

Dla czytelników „Notatnika Świeradowskiego” będzie to ciekawa propozycja literacka – nie tylko kryminał, lecz także kolejna opowieść dopisana do bogatej tradycji karkonoskich legend.

Mariusz Gładzik

FB: Mariusz Gładzik. Autor.

Spotkanie autorskie

z mieszkanką Bogatyni, autorką kryminałów

A. A. Milewską

7 maja 2026 r.
godz. 17:00
Stacja Kultury
ul. Dworcowa 1
Świeradów-Zdrój
Wstęp bezpłatny

Podczas spotkania będzie można nabyć książki wraz z autografem autorki

Mroczne historie i lekki styl *A. A. Milewska w Świeradowie*

A. A. Milewska – urodzona w 1985 roku w Bogatyni autorka powieści kryminalnych, felietonistka i publicystka. Swoją literacką drogę rozpoczęła od publikacji krótkich, pełnych humoru felietonów w lokalnych mediach oraz współpracy z Tosterem Pandory.

Jest autorką cenionej przez czytelników serii kryminalnej „Zaplątana” („Zaplątana w morderstwo”, „Zaplątana w porwanie”) oraz mrocznego kryminału „Kim jestem?”. Jej twórczość łączy elementy kryminału, sensacji i wątków emocjonalnych, tworząc historie pełne napięcia, intryg i zaskakujących zwrotów akcji. Autorka wyróżnia się lekkim stylem pisania, który – w zestawieniu z mroczną tematyką – sprawia, że jej książki są wyjątkowo wciągające.

A. A. Milewska współpracuje obecnie z wydawnictwem Brda i zyskuje coraz większe uznanie wśród miłośników literatury kryminalnej. W związku z wydaniem kolejnego kryminału - „Kim jestem?”, którego premiera odbyła się 13 marca - spotyka się z czytelnikami na terenie Dolnego Śląska.

Już 7 maja 2026 r. o godz. 17:00 będzie gościem w świeradowskiej Stacji Kultury. Serdecznie zapraszamy Państwa na to spotkanie. Będzie to doskonała okazja do rozmowy z autorką, poznania kulisy powstawania jej książek, a także zakupu publikacji wraz z autografem.

Beata Rosicka
Stacja Kultury

Niewierność ukarana

Historyjka ta miała miejsce pół wieku temu w jednym z małych miasteczek, jakich wiele w naszym kraju. Żyło sobie małżeństwo, które nie było sobie wierne, ale tylko ze strony męża, który od lat każdą służbową delegację spędzał tak naprawdę w łóżku swojej kochanki.

Pewnego wieczoru, tuż przed snem, po kąpieli – żona, wychodząc z wanny – poślizgnęła się i uderzyła głową o płytki. Mąż wezwał pogotowie, a przybyli na miejsce lekarz – ściągnięty prosto z solidnie zakrapianych imienin teścia – stwierdził zgon. Denatkę przewieziono do kostnicy, przykryto prześcieradłem i pozostawiono, gdyż godzina była późnonocna.

W tym czasie wdowcem targaly silne emocje i w żadnym wypadku nie był to efekt żałoby. Los zdawał się sprzyjać mu, usuwając jedyną przeszkodę do stałego związku z kochanką, po którą natychmiast zadzwonił.

Gdy ci dwoje oddawali się sypialnianym harcom, w kostnicy żona ocknęła się, gdyż była to jedynie utrata przytomności. Będąc w stanie głębokiego szoku, owineła się prześcieradłem, wybiła szybę w oknie i wydostała się z kostnicy. Przemierzyła niczym zjawą puste ulice miasteczka, stanęła przed drzwiami swojego domu i zapukała. Zdziwiony mąż wykaraskał się z pościeli. "Ki czort?!" pomyślał, otwierając drzwi. Ujrawszy "nieboszczkę" odzianą w białą szatę, chwycił się za serce i padł na miejscu - trupem.

Janek Chojnicki

OD REDAKCJI

W tym numerze oddajemy w ręce Czytelników początek wyjątkowego eksperymentu literackiego. Mariusz Gładzik oraz Hanna Krzeptowska zapraszają do wspólnej podróży przez opowieść pisaną na przemian – każde z nich dopisuje kolejne fragmenty historii, rozwijając ją na swój sposób.

Ta opowieść w odcinkach będzie ukazywać się na łamach Dodatku Kulturalnego – w każdym numerze znajdują Państwo kolejne fragmenty autorstwa obojga twórców.

Dokąd zaprowadzi ta historia? Tego nie wiedzą nawet sami autorzy. Tym bardziej warto ją śledzić od samego początku:

Pociągi

naprzemiennie pisana opowieść w odcinkach

cz. 1

Hanna Krzeptowska i Mariusz Gładzik

Koleje losu...

BIBLIOTECZKA DK

W „Biblioteczce DK” zbieramy tytuły, w których wybrany motyw – tym razem **pociąg** – odgrywa istotną rolę. Łączymy klasykę literatury z nieco nowszymi propozycjami.

Morderstwo w Orient Expressie – Agatha Christie

– zamknięta przestrzeń luksusowego pociągu, w której spotkanie nieznanymi przegradza się w misterną zagadkę kryminalną, a napięcie narasta z każdym kilometrem trasy.

Anna Karenina – Lew Tołstoj

– wielka opowieść o miłości, wyborach i ich konsekwencjach, w której motyw kolei powraca jako symbol nieuchronności losu i dramatycznych decyzji bohaterów.

Bestia ludzka – Émile Zola

– mroczna historia ludzi uwikłanych w namiętności i instynkty, rozgrywająca się w świecie kolei, gdzie lokomotywa staje się niemal równorzędnym bohaterem.

Sny o pociągach – Denis Johnson

– poetycka opowieść o życiu zwykłego człowieka w cieniu wielkich przemian cywilizacyjnych, których symbolem staje się rozwój kolei.

Jazda pociągiem zazwyczaj wprawiała mnie w dobry nastrój. Pociągi, niezależnie dokąd jechały, zdawały się jechać do przodu na osi czasu, tym samym zabierając mnie do przyszłości. Mógł to być przystanek „Przyszły piątek” czy „Kolejny miesiąc”. Zawsze moje myśli biegły szybciej niż ja. Stąd może moje postrzeganie podróży pociągiem jako podróży do czasu, który jeszcze nie nadszedł, ale to ja wychodziłam mu naprzeciw i starałam się pochwycić go obiema rękami. Ten zdawałoby się nieuchwytny świat był jednak na wyciągnięcie ręki, mojej ręki. Wystarczyło tylko zadać sobie odrobinę trudu. Przyszłość stała dla mnie zawsze otworem, kusząc i mając mnie swoją nieodkrytością, którą to ja miałam i chciałam odkrywać... Nigdy nie bałam się tego, co miało nadejść.

Ale tym razem było zupełnie inaczej. Tym razem musiałam się udać do mojej przeszłości. I możecie mi wierzyć, była to dla mnie podróż dziewicza. Bo jak można wracać do świata, którego już nie ma... jak można odliczać czas, który już nie płynie... Fakt, że siedziałam tyłem do kierunku jazdy, potęgowało to wrażenie. Przed oczami miałam obrazy krajobrazów, które zostawały za nami. To tak, jakby widzieć przeszłość. Próbowałam sobie przypomnieć miejsca i ludzi z mojego dzieciństwa. Widziałam to wszystko jakby za mgłą. Wspomnienia nie chciały same wracać. Zbyt długo może leżały w zapomnieniu, gdzieś w bardzo odległej i zamkniętej szufladce mojej pamięci.

Ponieważ wiedziałam, że będę mieć na to wystarczająco dużo czasu, nie spieszyło mi się z odgrzebywaniem martwych wspomnień. Zastanawiałam się, czy przywracanie ich do życia miało jakiś sens, czy zaprowadziłyby mnie tam, dokąd chciałam się udać.

***

Nie wiem, kiedy ostatni raz jechałem pociągiem. To było lata temu, na pewno w dniu matury, gdy koleżdek popsuł się samochód i musieliśmy wejść na peron. Mały Fiat, kto to jeszcze dzisiaj pamięta? Mały, zielony i wiecznie popsuty. Kaszlak, tak na niego mówiliśmy. To były tak dawne czasy, że nawet nie chce mi się ich teraz pamiętać. Poprzedni, XX wiek i poprzednie wcielenie.

Dzisiaj znowu stoję na tym samym peronie i czekam na pociąg. Słyszę stukot kół na szynach, przeciągliwy zgrzyt, gdy maszyna wpada w zakręt. Wehikuł czasu, mimo że tak bardzo niepodobny do składów, które pamiętam z dawnych czasów. Teraz wygląda bardziej jak autobus. Bez ciężkiej lokomotywy i dwóch wiecznie skrzypiących wagonów.

Siadam na niewygodnym krześle, patrzę na świat znikający za oknem. Pędzimy, a ja zamykam się w sobie. Nie zauważam, jak bardzo cofam się w czasie. Te same drzewa za oknem, stada saren i rozlane jeziora po styczniowych roztopach. Zapach zgniłej trawy dociera do mnie bez pytania. Zamykam oczy, zapadam się w siebie i wracam do świata, którego już nie ma. Tak, pociągi cofają mnie w czasie, widzę przeszłość jak bursztyn ściśnięty w dłoni na bałtyckiej plaży. Wyciskam, co się da. Skarby przeszłości skapują z łzami wzruszenia na kurtkę.

Znowu mam dziewiętnaście lat, długie włosy i podarte dzinsy. Udamę, że gram na gitarze, a tak naprawdę nie mam najmniejszego pojęcia o nutach. Wykrzykuję swój bunt i odpalam walkmana ukrytego w kieszeni. Czerwona gąbka na słuchawkach, ja i głośna muzyka. Red Hot Chili Peppers. Nie widzę przyszłości, bo jest jak te rozmazane matematyczne wzory na szkolnej tablicy. Nigdy ich nie rozumiałem, tak samo jak nie rozumiem teraz mijającego czasu. Czas nie istnieje. Czas to wymysł ludzi, by określić prace w polu, zrozumieć śmierć i starość. Wkleić w to wszystko wspomnienia jak stare, niewyraźne fotografie z dzieciństwa. Okropny dzień. Deszcz, mgła i odchodząca w niepamięć zima. Stukot żelaznych kół, szum w głowie.

Naprzeciw mnie siedzi kobieta. Wpatrzona w pędzący za oknem krajobraz, tak samo jak ja. Myśli o czymś. Myśli o przyszłości. Nie cofa się w czasie tak jak ja, odrzuca sentymenty.

Zbieram się w sobie, zagaduję.

– Dzień dobry, okropna ta pogoda dzisiaj.

Patrzy na mnie i chyba jest zła. Przerwałem jej podróż, wyrwałem ciszę tym cholernym „dzień dobry”.

Ale jest miła, dobrze wychowana, więc uśmiecha się i odpowiada.

– Dzień dobry. Pogoda jak pogoda, nie mamy na nią wpływu.

Ciąg dalszy nastąpi...

Przepis na udany związek

stojąc na peronie
trochę było mu zimno gdy czekał na Nią.

W pośpiechu wychodząc z domu
zapomniał założyć rękawiczki.

I teraz na mrozie marży mu ręce,
w których trzymał kwiaty dla Niej.

Przestępując z nogi na nogę,
by się trochę rozgrzać
myślami był przy Niej.

Pociąg się spóźnił ....

Z głośnika słychać było głos zawiadowcy
mówiącego, że opóźnienie może ulec zmianie.

Ale On czekał na Nią
niezmiennie jak zawsze.

W deszczu, we mgle czy na wietrze ...

Ona patrzyła na zmieniające się za oknem krajobrazy
w głowie mając tylko jeden obraz ...
obraz Jego uśmiechniętej twarzy.

Wiedziała, że jak zawsze On będzie na Nią czekał.

W deszczu, we mgle czy na wietrze...

Kiedy wysiadła z pociągu
i wtuliła się w Jego ramiona,
poczuła się znowu bezpiecznie.

Miłe ciepło rozlało się po Ich ciałach i wiedzieli,
że mogliby tak trwać...

W deszczu, we mgle czy na wietrze...

12.02.2026

Hanna Krzeptowska

OD REDAKCJI

Niezwykle cieszę się, że Hanna Krzeptowska wraca na łamy Dodatku Kulturalnego z kolejnym wierszem, a jednocześnie próbuje swoich sił w prozie – w duecie z Mariuszem Gładzikiem

Bardzo mi miło, że impulsem do powstania najnowszego utworu poetyckiego jej autorstwa był mój tekst „Przepis na udany związek” z Kącika Literackiego – potraktowany przez Autorkę jako punkt wyjścia do własnej, osobistej odpowiedzi. Powstał wiersz, który zamiast dosłownego „przepisu” przynosi raczej obraz relacji uchwyconej w codzienności – subtelny i uważny. Serdecznie polecam Państwu jego lekturę.

Od dawna zbieram w szufladzie „Klechdy Sudeckie”, które kiedyś chciałabym wydać drukiem. Zanim jednak do tego dojdzie, chętnie podzielę się częścią z nich na łamach „Dodatku Kulturalnego” – zawsze wtedy, gdy pozwoli na to miejsce. Na początek oddaję w Państwa ręce cztery klechdy – najnowsze, napisane już w tym roku.

Te ostatnie cztery klechdy są też w pewien sposób eksperymentalne. Najpierw zrobiłam zdjęcia miejscom, rzeczom i sytuacjom, które mnie zainspirowały, a następnie – z lekkim, może nieco grzesznym uśmiechem – poromansowałam sobie z Chatem GPT - kalkulatorem słów i obrazów, który nigdy nie zastąpi człowieka. Poprosiłam go, by przerobił fotografie na grafiki, próbując uchwycić to, co zobaczyłam w danym miejscu i czasie – to, co naprawdę wydarzyło się w mojej głowie, zanim spróbowałam zamknąć to w kadrze i wierszu. Premierę to hybrydowe dziwactwo miało na Facebooku i długo zastanawiałam się, jak ugryźć je w druku. Ostatecznie zamieszczam więc to, co stworzyłam sama – gdzie żadna ręka nieboskiej AI dostępu nie miała – ale na ostatniej stronie publikuję „ejajowe” podpowiedzi, trochę jak w szkolnym podręczniku, dla tych, którym trudno było dopatrzeć się w zdjęciach mojej na świat perspektywy.

Klechdy Sudeckie

Joanny
Krajewskiej

Szronetki

Gdy szron gęsty zimą osiadzie na drzewach - skarlałych iglakach na grzbietach, to trzeba być bardzo uważnym! Łatwe do przegapienia są wszak kwiaty, które spełniają życzenia.

Są to szronetki, które zakwitają na czubkach gałązek. Zapachu nie mają, lecz gdy wiatr nie wieje, przepięknie śpiewają. Do spełniania marzeń pieśnią zachęcają. Nieliczni jednak tylko te szronetki słyszą, bo łatwo jest śpiew ich pomylić... z ciszą.

Śnieżne Smoczysko

Śnieżne smoczysko, bestia paskudna!
Grasuje przy szlakach, na zboczach południa.
W zmarzlinie ryje sieć korytarzy,
a gdy mu się tylko okazją nadarzy,
wstrętny łeb nagle spod zasy wychyla.
Chwyta w pysk nogę i wystarczy chwila!
Odwracasz się i nie ma kompana podróży.
Tobie to również szybki koniec wroży...

Rogata Gadzina

A złotą godziną na Świętojankach
rogata gadzina poluje na wybranka.
Gdy ten już przepadnie, wzdychając z miłości,
to ona w takcie - w akcie rozkoszy i złości -
daje mu spełnienie, łamiąc wszystkie kości.
Kończy gość zdychając - zagryziony jak zając.

(Spróbujcie to szybko i głośno przeczytać, nie płacząc sobie przy tym języka!)

Kikot

Gdy wichura złamie drzewo młodociane
w lesie górskim, wtedy dość często się staje
kikot drzewny wrednym kikotem - demonem.
Od kota różni się on głównie ogonem
- tym że go nie ma. Utkany z ciemności
lubi robić ludziom drobne złośliwości.
Wystarczy jednak tylko pogłaskać kikota,
by na podłe żarty przeszła mu ochota.

Co nowego zmalowała amatorska grupa teatralna...

...a Kasia na to:

Nasz najnowszy projekt „Śmierć i Wielki Błękit” to spektakl bardzo refleksyjny, całkiem inny niż poprzednie projekty, ale jak napisał ktoś w komentarzach pod postem na naszym FB „Temat trudny, nie można tego przeskoczyć, ale na pazur uśmiechu też znalazło się miejsce”. Co bardzo mnie cieszy, bo chwila oddechu jest potrzebna i dobrze, że widzowie ją znajdują. Pomysł spektaklu zrodził się na Cyprze, a kilka dni później, kiedy przebywałam na mojej ukochanej Krecie, teksty już się pisały, nad basenem oczywiście. Od dawna chciałam poruszyć temat śmierci, bardzo mnie on nurtuje, pewnie dlatego, że się starzeję, ale nie wiedziałam, jak to ugryźć. Pomysł sam przyszedł do głowy, kiedy siedząc na skalistej i bardzo nietypowej plaży obserwowałam błękitną lagunę. Była bardzo błękitna, a ostre skały niepokoiły. Dużo rozmawiam z ludźmi, dużo pracuję z seniorami i bardzo często widzę, słyszę, jak wiele osób boi się śmierci. Ten strach ich paraliżuje i odbiera możliwość przyjemnego spędzania czasu, który jeszcze im pozostał. Pomyślałam, że spróbuję trochę ocieplić wizerunek śmierci-kostuchy z kosą. Nie wiem, czy się udało, tak jak zakładałam, ale mam taką nadzieję. Jedna starsza pani po spektaklu powiedziała, że była już przy kilku śmierciach bliskich osób, ale nigdy nie było tak „fajnie” jak u nas. Od dawna też chciałam zrobić przedstawienie w formie zbioru opowiadań, gdzie większość z nich to monodramy. Jest to bardzo trudna forma sztuki teatralnej, a my wszyscy jesteśmy amatorami więc bardzo się bałam, jak to wyjdzie. Udało się, bo mam fantastyczną ekipę bardzo uzdolnionych aktorów, którzy podążają za mną i ufają mi, za co jestem im niezwykle wdzięczna. Mam ogromną nadzieję, że każdy z widzów odnajdzie „swoją” historię lub „swoją” opowieść, a śmierć i niepokój z nią związany nabierze dzięki błękitnej barwie, trochę spokojniejszego, cieplejszego wymiaru. Śledźcie nasze poczynania, na stronie na Facebooku Teatr Pod Zrytym Beretem i przychodźcie na nasze spektakle. W związku z tym, że z tym poszło nam wyjątkowo szybko, zaczęliśmy już nowy projekt, może damy radę do czerwca lub lipca go zrealizować, trzymajcie kciuki.

Katarzyna Rzeczkowska
Teatr Pod Zrytym Beretem

Najnowszy spektakl!

Kolejne wystawienie już w czerwcu...

TEATR POD ZRYTYM BERETEM
ZAPRASZA NA SPEKTAKL

Śmierć i Wielki Błękit

SCENARIUSZ I REŻYSERIA
KATARZYNA RZECZKOWSKA

obsada:

Agnieszka Koludo-Sobierańska

Andrzej Olek

Anna Martynowska-Pietrzyk

Joanna Kędzia

Andrzej Broś

Tomasz Gajewski

Marzena Wojciechowska

tekst o Janku Marku - Marzena Wojciechowska

Podziękowania dla zibiego za kilka świetnych

pomysłów oraz dla Mariusza Dragana za realizację

filmu.

muzyka: pinterest

Co jest grane w maju?

AMATORSKA GRUPA
TEATR POD ZRYTYM BERETEM

„BAJKA O SZCZĘŚCIU”

KOMEDIA W REŻYSERII KATARZYNY RZECZKOWSKIEJ

OBSADA:

KRÓLOWA/GOSPOSIA - Anna Martynowska-Pietrzyk

KRÓLOWA/GOSPOSIA - Magdalena Szwałko

KRÓL - Andrzej Olek

DWORZANKA AGI - Agnieszka Koludo-Sobierańska

DWORZANKA JO - Joanna Kędzia

DWORZANKA MA - Marzena Wojciechowska

TREFNIŚ - zibi

TEKST SCENICZNY: Katarzyna Rzeczkowska, Marzena Wojciechowska,
Andrzej Olek, Anna Martynowska-Pietrzyk, zibi i reszta

MUZYKA: Andrzej Olek

POMYSŁODAWCYNI INSCENIZACJI: Katarzyna Rzeczkowska

II REŻYSER: zibi

www.facebook.com/TeatrPodZrytymBeretem

Wznowienie spektaklu „Bajka o szczęściu”

17 maja 2026 o 16:00
na Izerskiej Łące

ul. Rolnicza 7, Świeradów-Zdrój

Witam!

Nazywam się Hala Spacerowa i łączę budynki A i B Domu Zdrojowego w Świeradowie-Zdroju. Zostałam wybudowana w 1899 roku według projektu Karla Grossera, który był znanym i cenionym niemieckim architektem i twórcą innych okazałych budowli.

Jestem najdłuższą tego typu budowlą na Dolnym Śląsku i mam 80 m długości, 10 m wysokości i szerokości. Sufit oraz ściany w pijalni wody mineralnej są zdobione roślinną polichromią przedstawiającą pięciorniki, a nad sceną każdy dojrzy herb rodziny Schaffgotschów, która na moje wybudowanie zainwestowała 1,5 miliona ówczesnych marek.

Zostałam wykonana w stylu secesyjnym z drewna modrzewiowego, co dodaje mi uroku i powoduje zachwyt u osób mnie zwiedzających czy przychodzących na kurację pitną do pijalni wód mineralnych – radonowo-żelazistych szczaw.

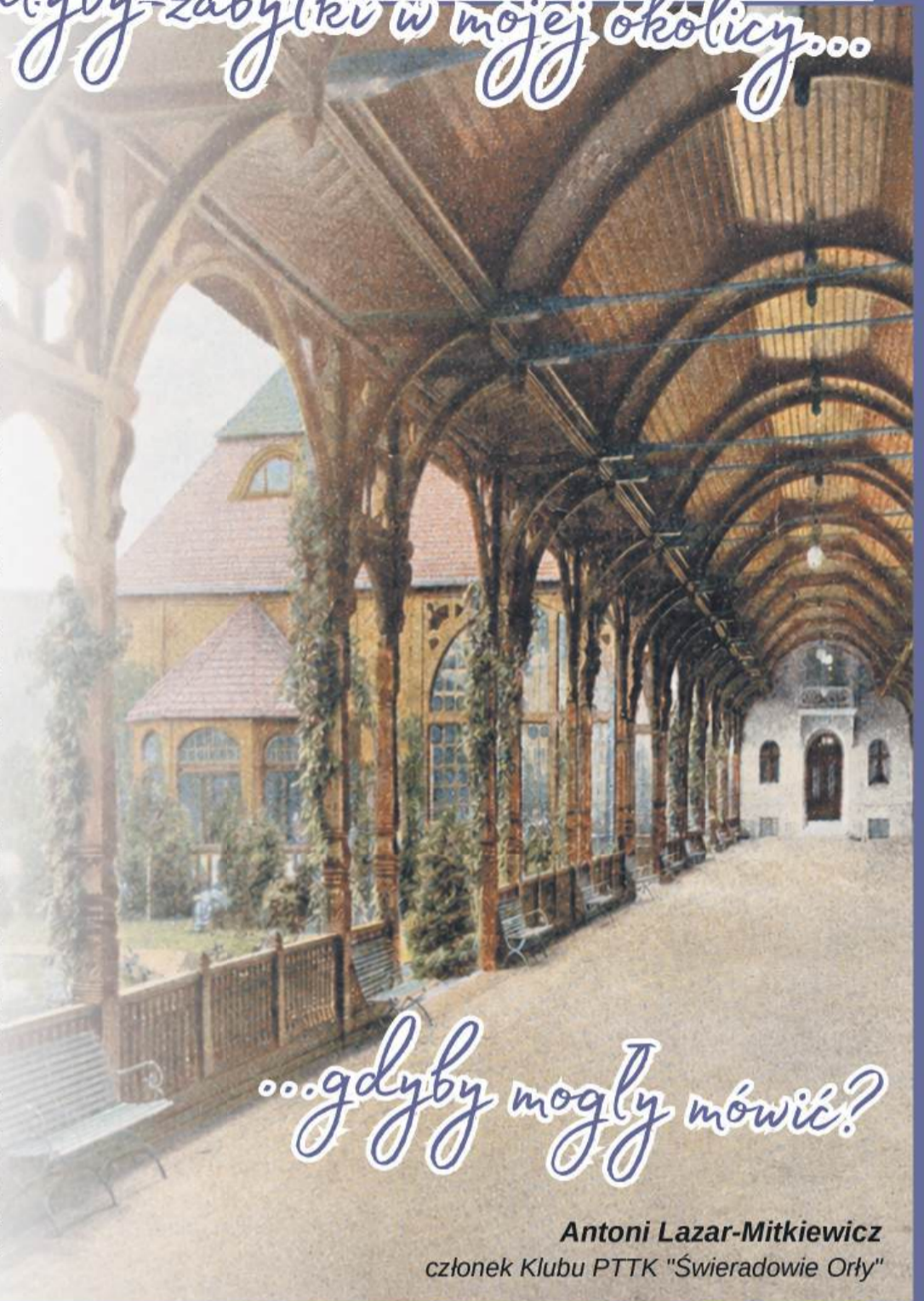
Początkowo nie byłam oszklona, więc moje wykorzystanie było tylko sezonowe. Kiedy wstawiono okna i podłączono centralne ogrzewanie, stałam się obiektem całorocznym.

Dzisiaj w hali odbywają się koncerty, przedstawienia, bale sylwestrowe, studniówki, imprezy wpisane na stałe do kalendarza miejskiego, takie jak: Festiwal Muzyki Dawnej, Festiwal Orkiestr Wojskowych, Finał WOŚP, „Stacja Muzyka”, Europejskie Spotkania Młodych Muzyków EUROUNIONORCHESTRS im. Władysława Balickiego i inne.

Moja scena gościła takie osobistości jak: Stanisław Sojka, Piwnica pod Baranami, Bogusław Kaczyński, Waldemar Malicki czy Bracia Golcowie, których obecność przyciągała tłumy widzów, z myślą o których trzeba było umieszczać telebimy.

Wczesną wiosną 1970 roku wybuchł pożar w części A i do końca drżałam (ja – hala) o swój los, bo gdyby nie odwaga i determinacja ówczesnych strażaków, mogłam spłonąć w kilka minut (bo przecież ogień kocha każde suche drewno, a modrzew w szczególności).

Gdy będziecie w okolicy, zapraszam w odwiedziny i rozegranie partyjki szachów, a może odpoczynek w kawiarence czy relaks i spacer z kubeczkiem wody mineralnej. Na koniec polecam zwiedzanie Muzeum Zdrojowego, znajdującego się w moich piwnicach, a powstałego w 2014 roku, w związku z przypadającą na ten rok 260. rocznicą ocembrowania w Świeradowie pierwszych źródeł wód mineralnych.

...gdyby mogły mówić?

Antoni Lazar-Mitkiewicz

członek Klubu PTTK "Świeradowie Orły"

Fot. Jan Lehrer

Flins ponownie pochowany - przez A. Lipina w Sobieszowie!

Arkadiusz Lipin reprezentował Świeradów-Zdrój podczas Konferencji Regionalistów, gdzie wygłosił prelekcję opartą na swoim artykule poświęconym świeradowskiemu Flinsowi. Tekst ten czytelnicy Dodatku Kulturalnego dobrze znają – był już publikowany na naszych łamach, dlatego tym razem nie powielamy go w całości. Warto jednak przypomnieć jego główną oś i zachęcić do ponownej lektury.

Artykuł „Pogrzeb świeradowskiego Flinsa” to wciągająca, a zarazem krytyczna analiza jednej z najbardziej rozpoznawalnych legend regionu. Autor przygląda się historii mitycznego bóstwa Flinsa oraz opowieści o jego wędrowce i ukryciu w Górach Izerskich. Z dużą erudycją zestawia przekazy kronikarskie, źródła historyczne i późniejsze, romantyczne wyobrażenia, poddając je rzeczowej weryfikacji. Pokazuje, jak legenda – choć barwna i atrakcyjna – nie zawsze wytrzymuje konfrontację z faktami, a jednocześnie odsłania mechanizmy powstawania lokalnych mitów i ich znaczenie dla tożsamości miejsca.

Tekst dostępny jest również online w Magazynie Góry Izerskie – można do niego łatwo dotrzeć, skanując kod QR zamieszczony obok publikacji.

Gratulujemy Arkadiuszowi Lipinowi udanego wystąpienia i cieszymy się, że tematy związane ze Świeradowem-Zdrojem wybrzmiewają na forum regionalnym z taką pasją i rzetelnością. Zachęcamy do sięgnięcia po artykuł – to lektura, która pozwala spojrzeć na dobrze znaną legendę z zupełnie nowej perspektywy.

Joanna Krajewska
Stacja Kultury

OD REDAKCJI

Tekst, który oddaję dziś w Państwa ręce, powstał w sylwestrową noc 2021 roku.

Został napisany przeze mnie na zamówienie Instytutu Piastów Śląskich, w ramach projektu „Fabulae ex Silesia – Opowieści ze Śląska”, gdzie miałam przyjemność reprezentować powiat lubański. Był dostępny na stronie projektu, jednak planowana antologia, której miał być częścią, ostatecznie nie doczekała się wydania.

Po latach odgrzebałam ten tekst – i mojego Rzepióra – z myślą o Konferencji Regionalistów - w przeciwieństwie do Arka Lipina, który przy tej samej okazji ponownie „pogrzebał” swojego Flinsa. Na konferencję z powodów rodzinnych nie dotarłam. Arek na szczęście zajął moje miejsce, ale ja znów pozostałam z niewykorzystanym materiałem. Postanowiłam więc zrobić z nim to, co w takich sytuacjach wydaje się najuczciwsze – oddać go czytelnikom. Zapraszam Państwa do lektury pierwszej części tekstu „O życiu pewnego Ducha.

Powstanie i ewolucja legendy o Rübexahlu”, publikowanego na łamach Dodatku Kulturalnego w odcinkach.

O życiu pewnego Ducha

Powstanie i ewolucja legendy o Rübexahlu cz. 1

Jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli Karkonoszy niejedno ma oblicze. Na hasło „Duch Gór” większość mieszkańców Dolnego Śląska oraz turystów wyobraża sobie natychmiast sędziwego starca z długą siwą brodą, wspartego o wędrowny kostur. Jednakże w ostatnich latach swój renesans przeżywa najstarszych wizerunek legendarnego władcy tych gór. Jest to rogata hybryda kilku zwierząt – Rübexahl. Na przestrzeni wieków było jednak tych wyobrażeń nieco więcej. Jaka jest geneza powstania niejednoznacznej postaci Karkonosza i jak potoczyły się jej wielowątkowe losy? W poniższym artykule staram się zarysować historię Ducha Gór, przedstawiając ewolucję karkonoskiej legendy oraz zakres jej szerokiego oddziaływania. Opieram się na tekstach źródłowych, opracowaniach naukowych oraz własnych spostrzeżeniach. Ze względu na ograniczone ramy publikacji w swoich rozważaniach omawiam wybrane wątki, przez co tekst ma charakter ogólnikowy i stanowi zaledwie wstęp do samodzielnych dociekań.

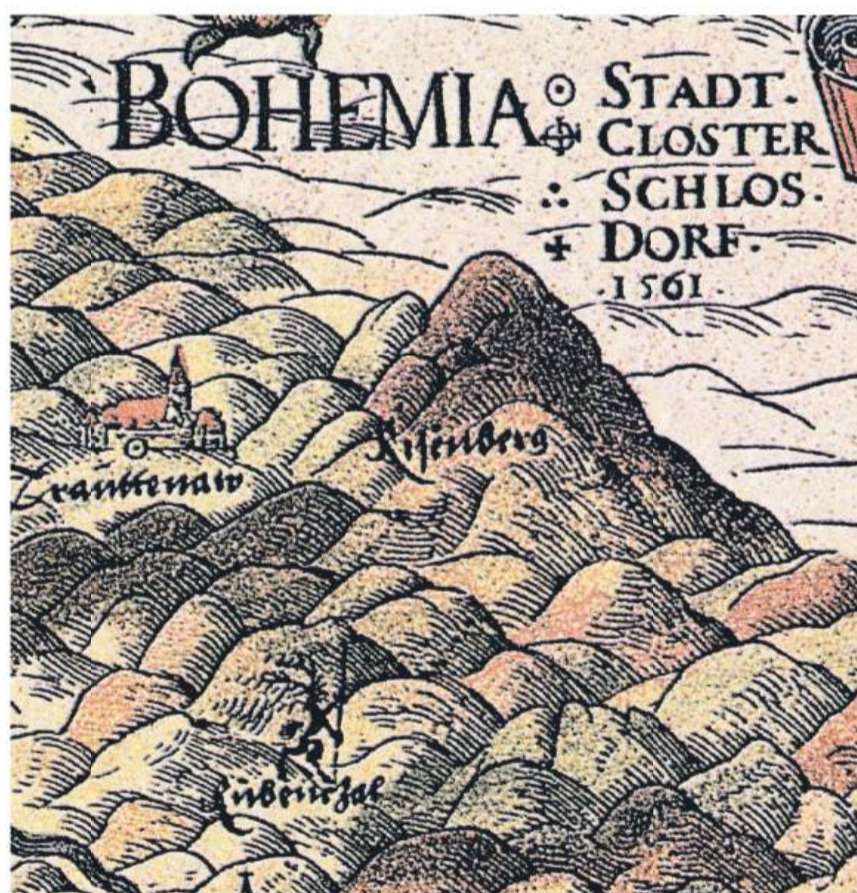
Legenda u źródła... Łaby?

Dlaczego góry od wieków stawały się w ludzkiej wyobraźni zbiorowej przestrzenią magiczną – będącą obszarem oddziaływania sił nadprzyrodzonych? Z pewnością wpływ na to miały warunki geologiczne i przyrodnicze tychże terenów, a także funkcja pograniczna jaką zazwyczaj pełniły. Warto zwrócić uwagę na to, że góry stanowią naturalną barierę, trudną do przebycia, przez co (podobnie jak rzeki) nader często stają się granicą między państwami. Podobnie stało się z Karkonoszami oraz Górami Izerskimi, które do XVIII wieku uznawane były za jedno pasmo i określano je mianem Gór Olbrzymich – Riesengebirge [Wiater 2018, s. 20]. Trudno dostępny obszar z tajemniczą fauną i florą – niezbadany oraz niebezpieczny – miał jednocześnie bardzo wiele do zaoferowania. Jego naturalne bogactwo stanowiły przede wszystkim szlachetne kruszce, a także rzadkie i niezwykle cenne zioła. Nic więc dziwnego, że na tę krainę, wyrzuconą poza granice ludzkiej cywilizacji, swoje pełne fascynacji oczy zwracali poszukiwacze drogocennych kamieni, a także alchemicy, laboranci. Tymczasem Karkonosze zdawały się uparcie chronić swoich skarbów i tajemnic, racząc nowo przybyłych wędrowców ostrym klimatem, gwałtownymi zmianami pogody oraz karkołomnymi szlakami. Wszystkie te czynniki wpłynęły na powstanie konstrukcji wyobraźniowej Ducha Gór - potężnego władcy Karkonoszy, któremu można by przypisać winę za budzące grozę zjawiska atmosferyczne i nieprzyjazny krajobraz [Biały, s. 11-13].

Badacze od lat próbują zrekonstruować rodowód Ducha Gór, przeczyszczać źródła historyczne i stawiając kolejne hipotezy. Rozważania te łączą się rzecz jasna z próbą ustalenia, jaka ludność bytowała na terenach Karkonoszy najwcześniej. Mówi się zatem o wędrujących przez region ludach germańskich i słowiańskich [Biały, s. 11] oraz przebywających tu wcześniej Celtach (ok. 400-300 lat p.n.e.), a nawet przybyłych ok. 2000 lat p.n.e. Kreteńczykach [Gniot 2001]. Pomimo tego, że pomysły te mocno rozpalają wyobraźnię, pozostają one jednak w sferze domysłów, na potwierdzenie których trudno znaleźć niepodważalne dowody. Niemniej, jeśli hipotezy te połączymy z postacią Ducha Gór, okazują się one sugerować jego pochodzenie.

Niezwykle ciekawy jest wątek celtycki i powiązanie Karkonosza z bogiem-jeleniem, Cernunnosem. Uderza podobieństwo brzmienia tych dwóch słów. Ma to swoje odbicie w alternatywnej, historycznej nazwie Cerconnessos – Karkonosze. Oprócz zbieżności językowej, pojawia się również analogia przedstawień wizualnych. Cernunnos, panujący nad zwierzętami władca lasów, ukazywany jest na przedmiotach celtyckiego kultu jako zoomorficzna postać z jelenim porożem [Wiater 2018, s. 26-28]. W tym miejscu przywołać należy najstarszy znany dziś wizerunek karkonoskiego Ducha Gór, który umieszczony został na XVI-wiecznej mapie Śląska przez kartografa Martina Helwiga i podpisany: „Rübenczal”.

Fragment mapy Dolnego Śląska autorstwa Martina Helwiga, 1561 r.

Zagadkowa hybryda kilku zwierząt jest jedyną postacią przedstawioną na mapie. Pozostałe rysunki to miniatury miast i budynków, co pokazuje, że Duch Gór był już w tamtym czasie integralną częścią karkonoskiej kultury, na tyle istotną i powszechnie znaną, że kartograf uznał za zasadne umieszczenie wizerunku Karkonosza na swojej mapie – w okolicach Śnieżki. Oprócz jeleniego poroża, które koresponduje ze wspomnianym powyżej Cernunnosem, stwór wyposażony jest również w koźle kopyta upodobniające go do greckiego Fauna, a także drapieżny tułów i ptasią głowę znane doskonale z wizerunku Gryfa, obecnego w mitologiach różnych kultur – w tym minojskiej Krety.

Podobizna Ducha Gór, pokrewna wyobrażeniu Helwiga, pojawia się na innych mapach renesansowych obejmujących swoim zasięgiem Góry Olbrzymie. Rübenczala znaleźć można na mapie Simona Hüttela z 1580 roku, a także na starszej o blisko 40 lat mapie Czech stworzonej przez Paola Aretino. No tej ostatniej postać nie posiada poroża, ale ma za to skrzydła, które znajdziemy również na podobiznie Ducha Gór wg ryciny z 1672 roku z biblioteki w Vrchlábí. Warto wspomnieć również o władcy Karkonoszy, który pojawia się na mapie Czech autorstwa Johanna Gringera z 1569 roku – symbol ten jednak jest na tyle nieczytelny, że jedyne co można na jego podstawie stwierdzić, to że przedstawia on postać dwunożną. Wszystkie te – korespondujące ze sobą wizerunki – zdają się przemawiać za tym, że Duch Gór powstał w wyniku kompilacji cech istot mitologicznych, przeszczepionych na tereny karkonoskie przez wędrującą tędy ludność.

Gniazdo Rubenzagela - grupa skalna Słonecznik w Karkonoszach, Fragment mapy Simona Hüttela, 1580 r.

Postać Ducha Gór wiązana bywa również z kultem źródeł Łaby, do których ponoć aż do XIX wieku – raz w roku (w okresie przesilenia letniego) – wędrowała okoliczna ludność, aby złożyć ofiarę z czarnego koguta. W czasach przedchrześcijańskich rytuał ten związany był ze słowiańskim bóstwem – Świętowitem [Papierniak 2015]. Kult Świętowita okazał się na tyle silny, że w trakcie chrystianizacji Czech formą „egzorcyzmowania” pogan było wykorzystanie podobieństwa brzmień: „Świętowit” i „Święty Wit”, czyli czeskiego „Svantovit” oraz „svatý Vit”. Święty Wit stał się patronem nie tylko praskiej katedry, ale i całych Czech. W tym samym celu wykorzystana została zbieżność czerwcowych dat przesilenia letniego (związanego z kultem słowiańskim) oraz dnia, w którym w kulturze chrześcijańskiej czci się św. Jana. Noc Kupały zastąpiona została Nocą Świętojańską. Niektórzy wskazują asymilację postaci św. Jana w obrzędowości pogańskiej jako przyczynę tego, że już w XVII wieku czeskie źródła pisane nazywają Ducha Gór – Dominus Johannes, czyli Panem Janem. Trudno jednak znaleźć wiarygodne potwierdzenie na związek Rübendahla ze słowiańskimi wierzeniami. Niemniej hipoteza o związku Karkonosza z kultem źródeł Łaby powtarzana jest w wielu przewodnikach, a także w materiałach informacyjnych i na stronach regionalnych.

Najbardziej zachowawczy pogląd naukowy na temat źródła legendy o Rübendahlu wskazuje jednak na XV lub co najwyżej XIV wiek jako na czas, kiedy zabobonny lud wykreował w swoich wierzeniach demoniczną postać Ducha Gór. Rübendahl stał się uosobieniem nieokielzanych sił natury w budzących grozę Górach Olbrzymich [Tuma-Patry, s. 50-53].

Rzepiór piórem uwieczniony

Najwięcej wiedzy na temat Ducha Gór – genezy powstania legendy o nim, a także ewolucji tejże legendy – dostarczają źródła pisane. Pojawiają się w nich rozmaite warianty imienia postaci, która władać miała Karkonoszami: „Rübenczal”, „Riebenhahl”, „Rüben Zahl”, „Rupicina”, „Rübenczagal”, „Rubezagel”, „Ruebzagel”, „Ruebzogel”, „Robazael”, „Riebenhagal”, „Riphen-Zabel”, „Rübenczabel”, „Rubenzal”, „Riesenzal”, „Riesenzahl”, „Rubical”, „Rübezal”, „Rübenczahl” i wreszcie, najczęściej używana przez Niemców forma „Rübendahl”. Czesi nazywali go „Krakonošem”, „Krkonosem”, „Krahonostem”, czy też – wspomnianym już – Panem Janem („Herr Johannes”, „Domine Johannes”). Polacy używali imion: „Liczyrzepa”, „Skarbek”, „Robaczek”, „Skarbnik Ryfejski”, „Rzepolicz”, „Rzepiór” oraz „Karkonosz”. W tekstach pojawiają się również formy „Roy de Valle”, „Ronsefall” i „Ronseval” [Biały, s. 12, Wiater 2017, s. 15].

Najstarsze piśmienne wzmianki o Duchu Gór zdają się pochodzić z Rękopisu wiedeńskiego (XV wiek) oraz z Trutnovskiej Księgi Walońskiej (1466 r.). Należy jednak zachować ostrożność w datowaniu tych wzmianek. Treść obu wspomnianych tekstów znana jest nam z młodszych odpisów, które mogły zostać zmodyfikowane, a co za tym idzie, istnieje możliwość, że postać Rübendahla została dodana do nich w późniejszym czasie.

W Rękopisie wiedeńskim pojawia się nawiedzający sztolnie zły duch, Riebenhahl, który utrudnia pracę gwarkom – górnikom wydobywającym kruszec. Z kolei w zapiskach walońskich siedzibą nadprzyrodzonej istoty nie są ani kopalnie, ani wysokie partie Karkonoszy, ale Góry Izerskie, a dokładniej formacja skalna Zamek Wieczorny (część grupy Zwalisko). Wędrując Wysokim Grzbietem Izerskim możemy trafić na potężny, płaski fragment górskiej skały - opisany w Trutnovskiej Księdze Walońskiej w następujący sposób: „W pobliżu Zamku Wieczornego znajduje się skalny mur znany tylko nielicznym. Tam jest duch, którego ludność nazywa Rübendahlem”.

Powyższy fragment, podobnie jak inne źródła pisane z XVI i XVII wieku, do których będę się odwoływać, zebrane zostały i wydane drukiem przez Kondrada Zachera w 1906 roku. Blisko sto lat później Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze wyszło naprzeciw potrzebom regionalistów, wydając Źródła pisane dotyczące Ducha Gór z Karkonoszy od średniowiecza do końca XVII wieku. Publikacja ta zawiera nie tylko przetłumaczony na język polski materiał zebrany przez Kondrada Zachera, ale została również uzupełniona o ilustracje przedstawiające najstarsze wyobrażenia graficzne Karkonosza, o których pisałam wcześniej.

W tekstach Franciscusa Fabera i Philippa Pareusa z 1565 roku oraz w kronice Simona Hüttela z 1576 roku Rübendahl jest jeszcze postacią bezkształtną. Żaden z wymienionych autorów nie wspomina nic o jego wyglądzie, skupiając się na nadprzyrodzonej sile i demonicznym zachowaniu stworza. Przypisują mu oni odpowiedzialność za gwałtowne zmiany pogody, żywiołowe kataklizmy, a także za męczenie drogi nieuważnym wędrowcom. Duch Gór w tych tekstach jawi się jako postać nieuchwytna, złośliwa i gwałtowna. Pierwsza wzmianka na temat wyglądu Rübendahla pojawia się w tekście M. Wolfganga Bütnera, który powstał równoległe do kroniki Hüttela. Bütner pisze: „W górach czeskich często widuje się pewnego mnicha, co go Rubenzagal zowią...”. W niemalże identycznych słowach opisuje „Rubicala” w 1618 roku H. Żalanský. Ducha Gór w postaci mnicha przywołuje również nieuwzględniony w opracowaniu Zachera lipski księgarz – Henning Grosius w swoim traktacie o magii z 1597 roku. Wizerunek ten powielają będąc teksty powstające w kolejnych wiekach, utrwalając wyobrażenie dobrze znanego nam Karkonosza – starca w habitach, wędrownego pustelnika.

Na początku XVII wieku dokona się pewna zmiana w postrzeganiu postaci Ducha Gór, a przede wszystkim w jego ocenie moralnej. W tekstach Caspara Schwenckfeldta (1607 r.) oraz Nicolausa Heneliusa (1613 r.) Rübendahl nie szuka zwady z ludźmi, jeśli sami jako pierwsi go nie sprowokują. W tekstach tych pojawiają się również wzmianki o zoomorficznych postaciach Karkonosza. Ukazywać miał się on jako koń, kogut, kruk, sowa albo wielka ropucha. Co ciekawe, obok postaci zwierzęcych, Schwenckfeldt nie tylko powiela wizerunek Rübendahla jako mnicha, ale wprowadza także motyw pokonania Ducha Gór przez „pewnego mnicha” i wygnania potwora w Karkonosze przez tegoż śmiałka.

Na szczególną uwagę zasługują jeszcze dwa teksty źródłowe, w których pojawia się postać Rübendahla. Wskazują one alternatywne teorie na temat pochodzenia Ducha Gór. W Księdze Tyrolskiej autorstwa vicekanclerza Matthiasa Burglechnera z 1619 roku odnajdujemy następujący fragment: „Ten cały Ruebzagal udał się więc na Szląsk, do jednej takiej okopanej kopalni miedzi, co to się Risengepürg nazywa, że niby do bożków należy (...) a w tamtej okolicy ów Ruebzagal jest tak znany, że każdy może o nim co opowiedzieć. Świadczy o nim też czeska mapa, na której odmalowano Szląsk, Morawy i inne przyłączone krainy – na samym przedzie stoi tam powyżej Riserpergu (Śnieżki), na skale, mały mnich, co właśnie Ruebzagla oznacza”. Być może Burglechner nawiązuje w tym opisie do nieczytelnego wizerunku postaci –umieszczonego na mapie Czech autorstwa Gringera, o której wspomniałam, prezentując przegląd najstarszych przedstawień graficznych Ducha Gór. Czy faktycznie legenda o Rübendahlu przywędrowała w Karkonosze na ustach górników z Tyrolu? Być może wpływ na to mieli również zasiedlający Dolny Śląsk cystersi, którzy powiązani byli z górnictwem w Harzu [Junker, s. 18]. Warto zwrócić uwagę, że Ducha Gór – przedstawiany jako mnich lub przez mnicha pokonany – koresponduje z cysterskim tropem w tej zagadce.

Drugim źródłem pisanim, które rzuca nowe światło na genezę powstania postaci Rübendahla, jest fragment kroniki z 1625 roku autorstwa Jacoba Schickfussa. W tekście pojawia się następująca wzmianka: „...pewien Francuz szlachetnego rodu z Ronsefall miał zostać tutaj wygnany z powodu swej nienasyconej natury. Inni są zdania, że dawni kopacze z Francji nazywali owo widmo Roy de valle, czyli król Czarciej Doliny, który to imię lud miejscowy przekształcił i zrobił zeń Riebenhahla”. Schickfuss jest jednak odosobniony w sugerowaniu francuskiego rodowodu Ducha Gór. Powołuje się co prawda w tym twierdzeniu na tekst strzegomskiego alchemika Montan-

-usa, ale Konrad Zacher (wspominany już tropiciel pisemnych wzmianek o Karkonoszu) stwierdził, że Montanus ani razu nie napisał o Rubezahlu w swojej dziełach [Biały, s.22].

W drugiej połowie XVII wieku zaobserwować możemy kolejną metamorfozę postaci Ducha Gór. Ponownie staje się on zły – wiązany jest z siłami nieczystymi, a w tekstach raczej się go ośmiesza niż traktuje jako realne zagrożenie [Kolbuszewski, s. 35]. Nieprzypadkowo zbiega się to w czasie z rozpoczęciem budowy kaplicy św. Wawrzyńca na szczycie Śnieżki podczas kontrreformacji – w 1653 roku. Budynek sakralny miał być symbolem ostatecznego zwycięstwa kościoła rzymsko-katolickiego nad pogańskim Duchem Karkonoszy [Wiater 2018, s. 59].

Zawadiacki charakter postaci Rubezahla rozpropagował żyjący w latach 1630-1680 Hans Schultze –wykładowca uniwersytecki z Lipska znany pod pseudonimem Johannes Paul Praetorius. Spod jego pióra wyszły łącznie 242 legendy zgromadzone w czterech tomach wydawanych w latach 1662-1672. Wszystkie te utwory poświęcone były Duchowi Gór, który jawi się w nich jako postać złośliwa, skłonna do płatania figli, często okrutna. Szczególną niechęć (a nawet wściekłość) wzbudza w nim wypowiedzenie na głos imienia „Rubezahl”, za którym nie przepada. Motyw ten Praetorius zapożyczył od swoich poprzedników. Autor zarówno bazował na ustnych przekazach ludowych oraz źródłach pisanych dotyczących Ducha Gór, jak i tworzył w pełni autorskie opowieści – wykorzystując niewątpliwie talent literacki oraz bujną wyobraźnię.

Warto zwrócić uwagę na to, że Rubezahl z tekstów Hansa Schulze budzi ambiwalentne odczucia, gdyż nie jest postacią jednoznacznie złą. Wielokrotnie staje po stronie dobra – każąc oszustów lub wspierając ludzi potrzebujących. W utworach widoczna jest silna inspiracja niemieckim folklorem oraz popularnymi w tamtym czasie bohaterami: Faustem, Szczurołapem z Hameln oraz Dylem Sowizdrzałem [Biały, s. 50-51]. W trakcie lektury „legend” Praetoriusa nasuwa się również skojarzenie ze znanym w religioznawstwie archetypem boga-żartownia, tzw. „tricksterem”,

który często występuje w literaturze jako typ bohatera fikcyjnego. Trickster (pol. przechera) znany jest z tego, że kantuje, kradnie, tze i figluje, kpiąc sobie z autorytetów i zawsze unikając kary za swoje psoty. Jednocześnie jest przy tym postacią do pewnego stopnia pozytywną, budzącą sympatię czytelnika. Rubezahl Praetoriusa wpisuje się w ten typ postaci, co z pewnością wpłynęło na sukces wydanych drukiem opowiadań. Cieszyły się one – jak na tamte czasy – ogromną popularnością.

W tym miejscu warto dodać, że w 1738 roku Caspar Gottlieb Lindner wydał *Bekante und unbekante Historien von dem abentheuerlichen und weltberuffenen Riebezahle*, czyli 111 opowieści zaczerpniętych ze zbiorów Praetoriusa. Lindner wzbogacił je o drzeworyty, stanowiące ilustracje do opisanych historii. Rubezahl został na nich przedstawiony jako szlachcic z trefionymi włosami, rapierem u boku oraz kapeluszem z piórami na głowie. Na niektórych rycinach posiada dodatkowo diabelski ogon oraz kopyta. Dzięki Muzeum Karkonoskiemu od 2003 roku w Polsce dostępny jest przekład *Znane i nieznanne Historie o Rzepiórze*, w którym zebrano 135 utworów Praetoriusa.

Kolejnym autorem, którego nie sposób pominąć, analizując rozwój legendy Ducha Gór, jest Johann Karl August Musäus – autor pięciotomowej publikacji *Baśnie ludowe Niemców* (wydane w latach 1782-1787). Było to dzieło przełomowe, które miało swój udział w utworzeniu drogi do popularyzacji baśni jako gatunku literackiego. Warto wspomnieć, że dzieła Musäusa ukazały się 30 lat przed utworami braci Grimm [Biały, s. 104]. W skład zbioru weszło pięć opowieści o Rubezahlu, w tym bodajże najsłynniejsza ze wszystkich – baśń o porwaniu księżniczki Emmy. W baśni tej Musäus wyjaśnił pochodzenie imienia Rubezahl (niem. „Rübe” - rzepa, „zählen” - liczyć), włączając do utworu wątek liczenia rzep przez Karkonosza. Liczenie odwróciło uwagę Ducha Gór i umożliwiło Emmie ucieczkę z jego zamku. Choć opowieść ta obecnie przywoływana jest często jako podanie wywodzące się z folkloru, należy pamiętać, że nie jest to prawdą i autorem tej historyjki jest Musäus właśnie.

W tym miejscu warto przywołać ciekawe odkrycie Lucyny Biały – druczek okolicznościowy z 1661 roku, który zachował się w Oddziale Starych Druków Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu [Biały, s. 30]. W tekście tym pojawia się opowiadanie o Rubezahlu, który zachwala boginiom Wenus i Minerve swoją profesję – handel rzepami. Te jednak rozpoznają Ducha Gór i wyśmiewają jego wywód, twierdząc, że najszlachetniejszym rodzajem handlu jest obrót tekstyliami. Druczek okolicznościowy wydany został z okazji ślubu kupca tekstylnego – nie dziwi więc postawa zaprezentowana przez boginie. Wspominając ten tekst, warto zwrócić uwagę na to, że rzepa wiązana była z Rubezahlem jeszcze przed Musäusem. Czy jest to jednak słuszny kierunek w szukaniu pierwotnego znaczenia imienia karkonoskiego Ducha?

Kiedy podda się analizie inne warianty nazwy Rubezahl występujące w tekstach źródłowych, automatycznie nasuwają się alternatywne wykładnie etymologiczne. „Ruebe-Zahl” („Liczyrzepa”) mogło powstać poprzez skrócenie formy „Ruebe-Zagele” („Rzepi ogon”), a stąd już blisko do „Ruebe-Zabel” („Zabel” w języku staroniemieckim oznacza diabła). Kiedy pójdziemy jeszcze dalej, zwrócimy uwagę na wariant „Riphen-Zabel” („Ryfejski Diabeł”) – nawiązujący do antycznej nazwy Karkonoszy, Góry Ryfejskie [Michniewicz, s.101-102]. O ile na poparcie tych wywodów można znaleźć przesłanki w formach imienia Rubezahl udokumentowanych w tekstach, o tyle nadinterpretacją zdaje się tłumaczenie „Kruczy Diabeł” („Rabe-Zabel”), gdyż (według wiedzy autorki tego artykułu) oznaczający kruka morfem (tzn. fragment wyrazu) „Rabe” nie występuje w piśmiennictwie historycznym. O dreszcz emocji przyprawić musi przywołanie formy „Repicul”, która czytana od tyłu brzmi jak „Lucyfer” [Tuma-Patry, s. 55]. Tłumaczenie to zdaje się być jednak równie pasjonujące, co wyдуманne...

Joanna Krajewska
Stacja Kultury

TEKSTY ŹRÓDŁOWE:

Źródła pisane dotyczące Ducha Gór z Karkonoszy od średniowiecza do końca XVII wieku (na podstawie Konrada Zachera), tłum. Emil Mendyk, Jelenia Góra 2003;
Znane i nieznanne historie o Rzepiórze (Johannesa Praetoriusa), tłum. Andrzej Paczos, Jelenia Góra 2003;
Pięć legend o Rzepiórze (Augusta Musäusa), tłum. Emil Mendyk, Jelenia Góra 2003.

OPRACOWANIA:

Biały L., Duch Gór – Rubezahl. Geneza i upowszechnienie legendy, Jelenia Góra 2007;
Gniot M., O turystyce w Karkonoszach. www.wkarkonosze.net [dostęp 16.12.2021];
Junker U., Duch Gór – Rybecal – legenda a rzeczywistość, Bodnegg 2015;
Kolbuszewski J., Góry takie kamienne. Szkice o górach i ludziach, Warszawa 1972
Michniewicz Z., O najstarszym wizerunku Rzepióra z r. 1561, „Rocznik Jeleniogórski” 1963, t. I, s. 100-119;
Papierniak W., Karkonosz, Duch Gór, www.naszestudy.pl [dostęp 22.12.2021];
Tuma-Patry A., Baje o Rybcoulowi ve svém historickém vývoji a ve světle pravdy, Praga 1931;
Wiater P., Laboranci u Ducha Gór. Dawne zielolecznictwo w Karkonoszach i Górach Izerskich, Jelenia Góra 2017;
Wiater P., Wąlonowie u Ducha Gór. Podziemne skarby Karkonoszy i Gór Izerskich, Jelenia Góra 2018.

Kolejna część
w następnym
numerze DK.

RELAKSUJĄCE WIBRACJE GONGÓW I MIS

Z MEDYTACJĄ PROWADZONA

SOBOTA
02 & 16
MAJ
16⁰⁰-17³⁰

PROMOCJA
osoba
towarzyszcząca
50%

pozволь sobie wejść w rezonans z dźwiękiem

HARMONICZNE
PIOTR KOZIELSKI
ODŚWIADCZENIE OD 2010

GLEBOKIE ODPREZNIENIE
WYCISZENIE UMYŚLU
USPRAWNIENIE PRZERZYWU ENERGII
DOGŁĘBNY MASAŻ KOMORKOWY

REZERWACJE:
514-696-034
ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

PLATNOŚĆ blik
65 pln/os.

koncert odbywa się w pozycji leżącej
zapewniamy karmaty
dla pierwszych 10 osób
zabierz ze sobą poduszkę, koc

ul. Dworcowa 1
Świeradów Zdrój

DODATEK KULTURALNY jest integralną częścią NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO. Redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru publikowanych materiałów oraz do ich redakcji i skracania.

Wybór tekstów, redakcja i skład: Joanna Krajewska

“ejajowe” podpowiedzi
do Klechd Sudeckich
- patrz str. 3

AI generated

Wspomnienie z jarmarku

Święta oraz Izerski Jarmark Rękodzieła i Sztuk Wszelkich – Wielkanoc 2026 już dawno za nami, ale przecież nie jest za późno, by wspominać, jak to było... Napiszmy wprost: dzień jarmarkowy to był po prostu bardzo dobry dzień! Taki, w którym wszystko zagrało – ludzie, atmosfera i organizacja!

Świeradowska Hala Spacerowa na kilka godzin zamieniła się w miejsce spotkań. Pachniało miodem i świątecznymi wypiekami, a między stoiskami można było wręcz zgubić się w kolorach rękodzieła! Palmy wielkanocne, makramy, maskotki, szydełkowe drobiazgi, rzeczy codziennego użytku, biżuteria – wszystko zrobione z sercem. I to było widać! Za każdym stoiskiem stał ktoś, kto naprawdę lubi to, co robi.

Jarmark otworzyły Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Edyta Wilczacka, Zastępca Burmistrza Dorota Marek oraz Dyrektor Stacji Kultury w Świeradowie-Zdroju Diana Słupska. Ze sceny padły świąteczne życzenia – proste, serdeczne, szczere, bez nadęcia.

A potem przyszła muzyka! Dziewczyny z młodzieżowej grupy wokalne ze Stacji Kultury – młode, odważne i naprawdę utalentowane – zaśpiewały znane polskie utwory. Publiczność nuciła razem z nimi. Warto zaznaczyć, że ten udany występ to duża zasługa Aleksandra Koziny, który pracuje z młodzieżą i przygotowuje ją do występów scenicznych. Swoje zrobił też Zespół Wokalny Syntonia – nasze artystki nieustannie rozwijają swoje umiejętności i repertuar pod okiem instruktorki – Gabrieli Tokarczyk.

foto z arch. Stacji Kultury

Dużo radości przyniósł występ uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Świeradowie-Zdroju. Ich „Kopciuszek” był naprawdę wyjątkowy.

Obok sceny działało się również dużo. Warsztaty wielkanocne Izerskiej Majstrowni przyciągały tych, którzy chcieli zrobić coś własnymi rękami. Nie zabrakło chętnych na wielkanocne palemki, wszak jarmark odbywał się w sobotę przed Niedzielą Palmową.

A Świeradowska ramka wielkanocna do zdjęć przygotowana przez duet Asia & Maja? Trudno było przejść obok niej obojętnie!

Na koniec zostaje już tylko napisać „dziękujemy” – wszystkim, którzy przyszli, wystawcom za ich pracę i energię oraz partnerom wydarzenia, przede wszystkim Uzdrowisku Świeradów-Czerniawa, za wsparcie i gościnę.

Koordinatorem Jarmarku z ramienia Stacji Kultury była Katarzyna Kozubek. Dziękujemy, Kasiu, za twoją pracę i zaangażowanie.

zespół Stacji Kultury

Syntonia na wiosennych jarmarkach

Zespół wokalny Syntonia, działający przy Stacji Kultury w Świeradowie-Zdroju, tej wiosny aktywnie koncertuje zarówno lokalnie, jak i poza miastem. Po występie podczas Jarmarku Wielkanocnego w Hali Spacerowej w Świeradowie-Zdroju, 28 marca zespół zaprezentował się także na jarmarkach w Henrykowie Lubańskim i Lubaniu.

W repertuarze znalazły się m.in. utwory: „Wiosna”, „Oh Karol”, „Ale jeszcze chce się śpiewać”, „Jutro może być lepiej”, „Cyganeria”, „Niech no tylko zakwitną jabłonie” oraz „Żeby szczęśliwym być”.

Występy zostały bardzo ciepło przyjęte przez publiczność, która chętnie włączała się do wspólnego śpiewania, tworząc prawdziwie wiosenną atmosferę.

foto z arch. zespołu Syntonia

Gabriela Tokarczyk
zespół Syntonia

OGŁOSZENIA SPONSOROWANE

HOTEL BUCZYŃSKI
MEDICAL & SPA

TOMEK,
LIPIŃSKI

JESZCZE BĘDZIE
PRZEPIĘKNIE

Jeszcze będzie gadanie,
jeszcze będzie granie.

DART

HOTEL BUCZYŃSKI **** MEDICAL & SPA.

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ, UL. PRUSA 2, RESTAURACJA „KRYSZTAŁOWA”.

DATA: 23.05.2026 (SOBOTA), GODZ.: 20.00. BILET: 60 ZŁ W PRZEDSPRZEDAŻY, 80 ZŁ W DNIU KONCERTU.

DO NABYCIA W RECEPCJI HOTELU, TEL. 75 78 11 900. DLA GOŚCI HOTELOWYCH WSTĘP WOLNY.

ILOŚĆ MIEJSC SIEDZĄCYCH OGRANICZONA.

www.hotelbuczynski.com

Trofea, które mówią same za siebie

Dokonało się! Blisko 50 trofeów Drużyny Biegowej Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrowisko znalazło swoje miejsce w sercu Miasta Świeradów-Zdrój. Mowa rzecz jasna o nowej gablocie w Stacji Kultury, gdzie podziwiać można liczne dowody triumfów naszych biegaczy na zawodach, zdobywane od roku 2020, kiedy to już formalnie rozpoczęło swoją działalność to stowarzyszenie.

Odstąpienie gabloty świętowano hucznie 10 kwietnia wieczorem, gdyż biegacze urządzili w Stacji wesołą prywatkę, na którą wstęp był wolny i otwarty. Frekwencja

dopisała. Oprócz członków drużyny i ich rodzin w imprezie udział wzięli zaprzyjaźnieni z biegaczami Kreatywni i Aktywni oraz inni przyjaciele Stacji oraz, rzecz jasna, przedstawiciele tejże – Dyrektor Diana Słupska oraz Beata Rosicka.

Nie zabrakło oficjeli, co dla biegaczy było szczególnie ważne – ich obecność sprawiła, że poczuli się zauważeni i docenieni. Cieszył również fakt, że zabrali głos: Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Edyta Wilczacka, jej Zastępczyni Dorota Marek oraz Prezes Uzdrowiska Świeradów-Czerniawa Mirosław Graf. Spośród Radnych na miejscu stał się Adam Trudziński – Przewodniczący Komisji ds.

Uzdrowiskowych, Promocji Gminy, Sportu i Turystyki, za co serdecznie dziękujemy. Radny Sebastian Łoziński usprawiedliwił nieobecność udziałem w maratonie, co zostało uznane przez organizatorów za powód nie tylko wystarczający, ale wręcz idealnie wpisujący się w charakter wydarzenia.

foto Beata Rosicka

Hitem prywatki był catering przygotowany przez duet: Joannę Krajewską i Jacka Tomaszewskiego – członków drużyny, którym dziękujemy za poświęcony czas. Szczególne ukłony w stronę Asi, która była pomysłodawczynią i główną siłą napędową powstania gabloty oraz organizacji jej odstąpienia. Gablota pochodzi z recyklingu – wyczyszczona i ustawiona w odpowiednim miejscu okazała się być idealnym i ekonomicznym rozwiązaniem!

Warto zaznaczyć, że sponsorem całego wydarzenia byli biegacze, wdzięczni za to, że ich trofea znalazły się wreszcie w miejscu ogólnodostępnym, gdzie każdy może je swobodnie oglądać.

Obiecujemy, na laurach nie spoczniemy i mamy nadzieję, że niebawem świętować będziemy odstąpienie kolejnej gabloty, gdyż w tej zabraknie nam miejsca!

Maciej Krajewski

DB Świeradów-Zdrój Górskie Uzdrowisko

OGŁOSZENIE SPONSOROWANE

MIÓD I MAKA
CUKIERNIA & KAWIARNIA

Zapraszamy!

PIĄTEK - NIEDZIELA
10-18

Gierczyn 10 | Tel. 888 029 000

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Edyta Wilczacka zaprasza:
19 września - turystyczne rajdy rodzinne w Świeradowie-Zdroju

Miasto Świnoujście
Prezydent Miasta Świnoujście
Joanna Agatowska
zapraszają

MINISTERSTWO Sportu i Turystyki
DOLNY ŚLĄSK
POLSKA PRZEKAZACJA TURYSTYCZNA

**TURYSTYCZNE
RAJDY RODZINNE**

**FESTIWAL
NORDIC WALKING
2026
OD MORZA DO GÓR**

TRASY 2.5 km 5 km 10 km

Regulamin i zapisy:
www.herkules.org.pl

GODZ. 12:30 UROCZYSTE OTWARCIE
GODZ. 12:40 START NA 10 KM
GODZ. 13:00 START 2,5 ORAZ 5 KM
GODZ. 14:30 MINI NORDIC WALKING DZIECI DO 14 L.
GODZ. 15:00 LOSOWANIE NAGRÓD

25.04.2026 ŚWINOUJŚCIE
19.09.2026 ŚWIERADÓW ZDRÓJ

**GRYFICE, ŚWIDNICA, ŻAGAŃ, GŁOGÓW
GRĘBOCICE, ŻÓRAWINA**

ORGANIZATORZY
OSIR WYSPIARZ
Stowarzyszenie Aktywni
PACHAĆ SPA
ELEMENTS
GOLDA ECON
DEX-POL HYUNDAI
PLATINO

OGŁOSZENIA SPOŁECZNE

PROGRAM MISJI ŚWIĘTYCH

W PARAFII PW. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚW.
W ŚWIERADOWIE-ZDROJU
Prowadzący misje: Ks. Krzysztof Czaplak SAC
Niepokałane Serce Maryi ratunkiem!

NIEDZIELA - 17 MAJA 2026 R. Święty czas misji, którego każdy potrzebuje! Zawierzenie Misji Parafialnych przez przyczynę Świętych Pastuszków z Fatimy. 18.00 (sobota) Eucharystia z nauką 9.00 Eucharystia z nauką 11.00 Eucharystia z nauką dla dzieci 17.30 Nabożeństwo majowe 18.00 Eucharystia z nauką	PONIEDZIAŁEK - 18 MAJA 2026 R. Pierwsza tajemnica fatimska - PRAWDA 8.15 Nabożeństwo przebłagalne za grzechy parafii 9.00 Eucharystia z nauką 17.15 Nabożeństwo majowe i przebłagalne za grzechy parafii 18.00 Eucharystia z nauką 20.30 Procesja różańcowa na terenie parafii
WTOREK - 19 MAJA 2026 R. Wezwanie do pokuty i modlitwy - katechezy Anioła 8.30 Nabożeństwo różańcowe, błogosławieństwo lekarstw 9.00 Eucharystia z nauką 10.30 Nauka misyjna dla dzieci z klas I-III 11.30 Nauka misyjna dla dzieci z klas IV-VIII 17.30 Nabożeństwo majowe, błogosławieństwo lekarstw 18.00 Eucharystia z nauką 20.30 Procesja różańcowa na terenie parafii	ŚRODA - 20 MAJA 2026 R. Jestem Matką Bożą Różańcową - pierwsza prośba 8.30 Nabożeństwo różańcowe 9.00 Eucharystia z nauką 10.30 Nauka misyjna dla dzieci z klas I-III 11.30 Nauka misyjna dla dzieci z klas IV-VIII 17.30 Nabożeństwo majowe 18.00 Eucharystia z nauką 20.30 Procesja różańcowa na terenie parafii
CZWARTEK - 21 MAJA 2026 R. Jeśli ludzie spełnią Me życzenia - druga prośba 8.30 Nabożeństwo różańcowe 9.00 Eucharystia z nauką 15.00 Eucharystia na cmentarzu z procesją i nabożeństwem za zmarłych 17.30 Nabożeństwo majowe 18.00 Eucharystia z nauką 20.30 Procesja różańcowa na terenie parafii	PIĄTEK - 22 MAJA 2026 R. Bądź posłuszną - ostatnia prośba 8.30 Nabożeństwo różańcowe 9.00 Eucharystia z nauką i namaszczeniem chorych 17.15 Nabożeństwo różańcowe 18.00 Eucharystia z nauką i namaszczeniem chorych 20.30 Droga krzyżowa (w kościele parafialnym) z nabożeństwem przy Krzyżu Misyjnym
SOBOTA - 23 MAJA 2026 R. Fatimskie wskazanie dla rodzin DZIEŃ SPOWIEDZI ŚWIĘTEJ 8.00-9.00 Spowiedź święta 9.00 Eucharystia z nauką 15.00 Godzina Miłosierdzia 16.00-17.00 Spowiedź święta 17.00 Eucharystia z nauką 18.00 Procesja różańcowa na terenie parafii	NIEDZIELA - 24 MAJA 2026 R. Czy nadejdzie triumf Niepokałanego Serca Maryi? 9.00 Eucharystia z nauką i błogosławieństwem na zakończenie Misji 11.00 Eucharystia z nauką dla dzieci i błogosławieństwem na zakończenie Misji 17.30 Nabożeństwo majowe 18.00 Eucharystia z nauką i błogosławieństwem na zakończenie Misji

Szczegółowy program Misji Parafialnych zawarty jest na broszurach informacyjnych oraz na stronie internetowej parafiaczerniawa.pl

WCZASY DLA SENIORÓW

i nie tylko

18-30 sierpnia 2026

Pobierowo

ok. 2500 zł / osoba

- transport autokarem
- zakwaterowanie
- wyżywienie (3 posiłki dziennie)

Zapisy i więcej informacji:
Marianna Marek
tel. 734 197 465

OGŁOSZENIA SPONSOROWANE

Usługi Pogrzebowe „ALMAK” w Świeradowie-Zdroju

OFERUJĄ:

- CAŁODOBOWY TRANSPORT ZMARŁYCH
- POCHÓWKI TRADYCYJNE ORAZ URNOWE
- KREMACJE, EKSHUMACJE
- NAGROBKI GRANITOWE, GROBOWCE
- KOMPLEKSOWĄ OPIEKĘ NAD GROBAMI
- KREDYTOWANIE POGRZEBÓW ZUS, KRUS

TEL. 24 H. 600 291 789 lub 660 114 407

ADMINISTRATOR cmentarzy w Świeradowie-Zdroju

ALMAK

informuje, że biuro ADMINISTRATORA jest czynne w:
poniedziałki, wtorki, środy, piątki i soboty
w godz. od 10:00 do 16:00.

Informacje udzielane są również telefonicznie:
☎ 660 114 407
☎ 600 291 789.

Biuro ADMINISTRATORA znajduje się na cmentarzu komunalnym przy ul. Grunwaldzkiej.

Kto zostanie Mistrzem Czytania w MBP Izerka?

BIBLIOTEKA IZERKA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Hej, młodzi czytelnicy! Weź udział w plebiscycie na najbardziej aktywnego czytelnika! Statystyki zbieramy od maja, na zwycięzcę czeka słodka nagroda!

Co można wygrać? Główna nagroda to przepyszny koszyk słodczy - idealny dla każdego łasucha!

- 1 Odnawiaj swoje wypożyczenia w bibliotece
- 2 Im więcej książek przeczytasz, tym większa szansa na wygraną!
- 3 Odnawiaj swoje wypożyczenia w bibliotece

Nie zwlekaj - przyjdź do MBP Izerka, wybierz swoją ulubioną książkę i zacznij gromadzić punkty już dziś!

- 1 Wypożyczaj książki
- 2 Czytaj je z przyjemnością
- 3 Odnawiaj swoje wypożyczenia w bibliotece

BIBLIOTEKA IZERKA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

REKLAMUJ SIĘ W ŚWIERADOWIE!

DOTRZYJ DO MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW!

1/8 STRONY 150 zł	1/4 STRONY 250 zł	1/2 STRONY 450 zł	1 STRONA 700 zł
---	---	---	---

-15% PRZY 3 EMISJACH!

SKUTECZNA REKLAMA W LOKALNYM MIESIĘCZNIKU!

WYŚLIJ REKLAMĘ DO 15 DNIA MIESIĄCA!

✉ notatnik@swieradowzdroj.pl
 Gotową reklamę w formacie **CMYK**, rozdzielczość **300 dpi**, zgodnie z wymiarami.

ZWIĘKSZ ROZPOZNAWALNOŚĆ SWOJEJ FIRMY JUŻ DZIŚ!

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI | MIESIĘCZNIK LOKALNY

Kwietniowa polecajka

Sporym zainteresowaniem wśród czytelników Izerki cieszą się kryminały retro. Jednym z ich twórców i prekursorów jest **Marek Krajewski**, znany z cyklu o Eberhardzie Mocku, którego akcja toczy się w Breslau, oraz o Edwardzie Popielskim, rozwiązującym zagadki kryminalne we Lwowie.

Kryminały retro osadzone są w realiach historycznych, jednak nie tak odległych, by zaliczać je do powieści historycznej. Wśród autorów tego gatunku warto wymienić m.in. **Krzysztofa Koziółka** z bohaterem Gustawem Dewartem, **M. Wrońskiego**, **K. Bochusa** czy **J.M. Kaletę**. W swoich książkach w interesujący sposób oddają oni klimat lat odrodzonej Rzeczypospolitej, lat trzydziestych czy czasów PRL, często osadzając fabułę na Dolnym Śląsku i tworząc mroczne, pełne tajemnic historie.

Izerka szczególnie poleca najnowszą część bestsellerowej serii kryminałów retro „Śledztwo profesorowej Szczupaczyńskiej” autorstwa duetu **Jacka Dehnela** i **Piotra Tarczyńskiego**, piszących pod pseudonimem **Maryla Szymczkowa**. W powieści „Szaleństwo i śmierć spłyną z gór” (wyd. 2025, Wydawnictwo Znak Literanova) bohaterka, Zofia Szczupaczyńska – żona profesora Uniwersytetu Krakowskiego – wyrusza w pełną przygód

podróż z Krakowa do Zakopanego, by rozwiązać zagadkę śmierci Jędrusia Kolibki.

Warto podkreślić, że każdy tom serii można czytać niezależnie jako odrębną historię. Lektura pozwala nie tylko śledzić intrygę kryminalną, lecz także poznać realia epoki – język, obyczaje i atmosferę tamtych lat. Powieść wzbogacają liczne odniesienia do ówczesnej prasy, w której publikowali m.in. Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Kornel Makuszyński czy Gabriela Zapolska.

Autorzy z dużą dbałością odtwarzają klimat dawnego Zakopanego. Czytelnik ma wrażenie, jakby spacerował po jego ulicach, kawiarniach i pensjonatach z początku XX wieku. Intrygująca fabuła, wyraziste postacie oraz subtelny humor – w tym także elementy gwary góralskiej – sprawiają, że książka nie tylko wciąga, ale również bawi i uczy.

Kwietniowa polecajka Izerki

W Izerce czyta się!

Widząc kogoś z książką – w pociągu, w parku czy w kawiarni – często od razu czujemy sympatię. Uśmiechamy się, czasem z ciekawością zerkamy, co czyta. To drobny, ale znaczący znak, że książki wciąż łączą ludzi. Jak czytaliśmy w 2025 roku? Z najnowszego raportu Biblioteki Narodowej wynika, że lekturę co najmniej jednej książki w ciągu roku zadeklarowało 41% Polek i Polaków. Oznacza to, że poziom czytelnictwa utrzymuje się na stabilnym poziomie. Autorzy raportu – Roman Chymkowski, Izabela Koryś i Zofia Zasacka – podkreślają, że społeczne uwarunkowania praktyk czytelniczych od lat pozostają podobne. Aktualne pozostają także słowa Umberta Eco: „nie myśl, że książka zniknie”. Z perspektywy bibliotek widać wyraźnie, że ich rola nie słabnie – wręcz przeciwnie. Biblioteki publiczne umacniają swoją pozycję, cieszą się zaufaniem czytelników i coraz częściej stają się miejscem spotkań oraz aktywności kulturalnej. To już nie tylko przestrzeń wypożyczeń, ale także ważny punkt na mapie lokalnej społeczności, który realnie odciąża domowe budżety, zapewniając dostęp do nowości wydawniczych. Według badań najczęściej wybieraną formą systematycznej aktywności kulturalnej są właśnie wizyty w bibliotekach. W Polsce działa ich 7541 (dane GUS), a liczby potwierdzają ich znaczenie – zarówno pod względem księgozbiorów, jak i liczby czytelników oraz wypożyczeń. **W Izerce księgozbiór liczy 24 952 woluminy, a w 2025 roku zakupiono 1047 nowych książek.**

Co czytaliśmy najchętniej? Dominowały powieści kryminalno-sensacyjne oraz oby-

czajowo-romansowe, a w mniejszym stopniu literatura fantastyczna.

Wśród najpopularniejszych autorów w Polsce ponownie znalazł się Remigiusz Mróz. W czołówce są także m.in.: J.K. Rowling, Andrzej Sapkowski, Katarzyna Bonda, Nicholas Sparks, George Orwell, Małgorzata Oliwia Sobczak, Dan Brown, Ewa Woydyłło, Sławek Gortych i Katarzyna Michalak. Dane potwierdzają, że to właśnie literatura gatunkowa – zwłaszcza kryminały i thrillery – cieszy się największym zainteresowaniem czytelników.

W Izerce w **2025 roku najczęściej wypożyczano: „Obserwatorium” Jarosława Szczyżowskiego, „Schronisko, które przestało istnieć” Sławka Gortycha, „Pałac Luizy” Anny Szczęsnej, „Ich wszystkie sekrety” Agaty Przybyłek oraz „Witaj Prowansjo” Katarzyny Janus.**

Autorzy raportu zwracają również uwagę, że czytelnictwo w dużej mierze związane jest z poziomem wykształcenia rodziców oraz środowiskiem, w którym dorastamy. Jednocześnie badania naukowe jednoznacznie pokazują, że czytanie ma nie tylko wymiar kulturowy, ale także zdrowotny i społeczny. W tym kontekście biblioteki stają się tzw. „trzecim miejscem” – przestrzenią budującą dobrostan i relacje społeczne. Izerka zaprasza po nowości wydawnicze. Ceny książek raczej nie spadną, a wybór ciekawych tytułów stale rośnie – warto więc sięgać po nie jak najczęściej.

Świeradowskie Bibliotekarki

Krótko z fotela "Pod Panem Tadeuszem" spotkanie 45

Iwona Korzeniowska-Wojas współpracuje z Izerką od samego początku swojej pracy zawodowej, czyli od 1991 roku. Z wykształcenia polonistka, absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego, optymistka z pozytywną energią, pełna twórczych pomysłów, przez kilkanaście lat współorganizowała z nami i animatorami czytelnictwa z Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu edukację czytelniczo-literacką „Twórcze spotkania z książką” (11 lat), a od 2006 roku Dolnośląskie Spotkania Pisarzy z Młodymi Czytelnikami – czyli „Z książką na walizkach”. Żona Szczepana, mama Gabrysi i od października 2025 roku babcia Helenki. Radna Powiatu Lubańskiego przez dwie kadencje 2014–2018 i 2018–2024, w tej ostatniej pełniła funkcję wiceprzewodniczącej, tak jak przez wiele lat była wicedyrektorem Miejskiego Zespołu Szkół. Zdradziła wyraźnie wzruszona, że jej pierwsi uczniowie, których miała pod opieką jako wychowawczyni, czyli od klasy czwartej do ostatniej gimnazjum, już mają po czterdzieści lat. Aby się wyciszyć i uporządkować myśli, ostatnio maluje, rysuje i oczywiście czyta książki, w tym najczęściej kryminały polskich autorów.

foto. z arch. MBP "Izerka"

Moje ulubione miejsce w Świeradowie-Zdroju...?

wszystkie miejsca zielone i ciche.

Najbardziej cenię w sobie...?

najbardziej lubię w sobie to, że nie potrafię się poddawać i umiem cieszyć się małymi rzeczami. Lubię też swoją niezależność.

W ludziach najbardziej cenię...?

wierzę, że ludzie są dobrzy. Staram się w nich zauważać same dobre cechy.

Najpiękniejszy prezent, jaki ostatnio dostałam...?

wnuczka Hela – najpiękniejszy uśmiech, jaki znam, sama radość zamknięta w jednej osobie.

W życiu każde pieniądze mogłabym wydać...?

każde pieniądze wydaję na bliskich, zdrowie i komfort, bo to inwestycje, które zawsze się zwracają.

Nie wyobrażam sobie dnia bez...?

porannej czarnej kawy z mężem albo koleżankami w pracy.

Wzruszam się, gdy...?

kiedy ktoś nagle okazuje więcej dobra, niż się spodziewałam, i gdy ktoś się nie poddaje, mimo że ma wszystkie powody, żeby opuścić.

Gdybym mogła cofnąć czas...?

zrobiłabym wszystko tak samo.

Ostatnio przeczytałam...?

wróciłam do klasyki renesansowego humoru F. Rabelais'a w „Gargantua i Pantagruel”. To powieść o przygodach ojca i syna, które są pretekstem do pokazania świata w krzywym zwierciadle – od edukacji i religii, przez politykę, aż po ludzką głupotę i chciwość. Kończę czytać książkę dr D. Amena „Zmieniaj swój mózg każdego dnia dzięki neuroplastyczności”. Nauczyłam się, że zmiana nawyków życiowych jest możliwa w każdym wieku. Dobrze porządkuje system wartości. Polecam!

Biblioteka Izerka ogłasza:
KONKURS

Biblioteka Izerka ogłasza:
KONKURS

Zakończenie sezonu i ostatnie starty Frogs Ski & Sun

Klubowe Mistrzostwa – podsumowanie sezonu

22 marca w ośrodku Ski & Sun w Świeradowie-Zdroju odbyły się klubowe Mistrzostwa w slalomie, które były symbolicznym zakończeniem sezonu zimowego. Zawody zostały zorganizowane przez trenerów przy wsparciu rodziców i miały wyjątkowy, integracyjny charakter. Na starcie stanęli zarówno zawodnicy, jak i ich opiekunowie, co stworzyło dobrą okazję do wspólnej rywalizacji i podsumowania kilku miesięcy pracy.

Na trasie dobrze widoczne były efekty treningów. Starsi zawodnicy prezentowali pewną, coraz bardziej świadomą jazdę, młodsze roczniki systematycznie rozwijają swoje umiejętności, a najmłodszy zawodnicy robią wyraźne postępy i coraz swobodniej poruszają się na stoku. Praca szkoleniowa prowadzona w klubie przynosi wymierne efekty w każdej grupie wiekowej.

Start międzynarodowy – Zampa Cup

Sezon kalendarzowy dobiega końca, jednak dla zawodników Frogs Ski & Sun to nadal czas aktywności sportowej. W dniach 28–29 marca klubowa reprezentacja wystarto-

Zampa Cup 2026

#zampacup

foto Katarzyna Juraszek

wała w zawodach Zampa Cup Ski Race w Štrbskim Plesie na Słowacji. Była to impreza o dużej skali – na starcie stanęło około 900 zawodników, a liczebność poszczególnych kategorii była bardzo wysoka.

W zawodach klub reprezentowali: **Złata Bezrodna, Bia- ta Bezrodna, Julia Łasisz, Maria Rafa, Mikołaj Juraszek oraz Dominik Czuchraj**. Start w międzynarodowej stawce był dla nich kolejnym ważnym doświadczeniem i możliwością sprawdzenia się na tle szerokiej konkurencji. Dodatkowym elementem wyjazdu było spotkanie z czołową polską zawodniczką, Maryną Gąsienicą-Daniel (na zdjęciu poniżej).

foto Katarzyna Juraszek

Trening nie kończy się wraz z sezonem

Mimo zakończenia sezonu w Świeradowie treningi nie zostały przerwane. Jeszcze w kwietniu zawodnicy korzystali ze śniegu w Harrachovie oraz Karpaczu. W momencie oddawania artykułu do druku część grupy przebywa na obozie narciarskim w Alpach, natomiast pozostali realizują zajęcia w terenie oraz na hali, podtrzymując przygotowanie fizyczne.

Ciągłość pracy i przygotowania do kolejnego sezonu

Ostatnie tygodnie pokazują, że działalność klubu opiera się na systematycznej pracy i ciągłości szkolenia. Zarówno starty w zawodach, jak i codzienne treningi stanowią element przygotowań do kolejnego sezonu zimowego.

foto Katarzyna Juraszek

Współfinansowane ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
Współfinansowane ze środków budżetu Miasta Świeradow-Zdrój.

Marek Różycki

Klub FROGS SKI&SUN Świeradow-Zdrój

Po 16 kolejkach meldujemy się na 7. miejscu

Środek tabeli zajmują nasi seniorzy w rozgrywkach B klasy z dorobkiem 26 punktów (stan na 20.04.2026 roku). W dotychczasowych spotkaniach zdobyliśmy 26 punktów, odnosząc 8 zwycięstw, 2 remisy i 6 razy schodząc z boiska bez zdobycia punktowej.

Runda wiosenna zaczęła się od wygranej 2:0 ze Skalnikiem Rębiszów, następnie odnotowaliśmy dwie porażki z LZS Kotliska 1:4 oraz z liderem tabeli Zrywem Ubocze 0:2. W czwartej wiosennej kolejce wygraliśmy 3:0 wyjazdowy mecz z LZS Niwnice.

W miesiącu maju naszych seniorów czekają trzy wyjazdy: **03.05.2026 roku** o godzinie 11:00 mecz z Chmielanką Chmielęń, **17.05.2026 roku** o godzinie 11:00 zagramy w Biedrzychowicach, a w dniu **31.05.2026 roku** o 14:00 zmierzmy się w Zbylutowie z miejscowym Zbylutem.

Natomiast serdecznie **zapraszamy na Kwisa Arenę 10.05.2026 roku na godzinę 15:00**, kiedy to zmierzmy się z Pogonią Wleń, oraz w dniu 24.05.2026 roku również na godzinę 15:00 na mecz z rezerwami Olszy Olszyna.

Aktualna tabela na zdjęciu obok.

W **maju także dwukrotnie zobaczymy w Świeradowie naszych trampkarzy**, którzy w sobotę **09.05.2026**

Nazwa	RAZEM			DOM			WYJAZD		
	M. Pkt.	Z. R. P.	Bramki	Z. R. P.	Bramki	Z. R. P.	Bramki		
1. Zryw Ubocze	15	39	13 0 2	102-33	8 0 0	49-12	5 0 2	53-21	
2. Legend Squad Radogoszcz	15	36	12 0 3	65-26	7 0 1	44-11	5 0 2	21-15	
3. Skalnik Rębiszów	16	34	11 1 4	76-25	3 1 2	26-8	8 0 2	50-17	
4. Orzeł Gościszów	16	31	9 4 3	55-34	5 2 1	35-16	4 2 2	20-18	
5. LZS Niwnice	15	28	9 1 5	38-25	5 0 3	21-13	4 1 2	17-12	
6. LZS Kotliska	15	27	9 0 6	64-47	5 0 2	38-25	4 0 4	26-22	
7. Kwisa Świeradow Zdrój	16	26	8 2 6	57-35	4 1 3	32-14	4 1 3	25-21	
8. Chmielanka Chmielęń	16	26	8 2 6	39-37	4 1 3	23-18	4 1 3	16-19	
9. KS Włodzice	16	12	4 0 12	25-73	2 0 5	16-32	2 0 7	9-41	
10. Olsza II Olszyna Lubańska	16	11	3 2 11	29-79	3 1 5	21-42	0 1 6	8-37	
11. Pogoń Wleń	16	10	3 1 12	38-64	2 1 6	26-32	1 0 6	12-32	
12. Bielany Biedrzychowice	16	10	3 1 12	18-77	3 0 5	11-27	0 1 7	7-50	
13. Zbylut Zbylutów	16	9	3 0 13	19-70	1 0 7	8-25	2 0 6	11-45	

➔ Granit Gieraltów wycofał się z rozgrywek po 7. kolejce. Jego wyniki zostały anulowane.

roku o godzinie 17:00 zagramy z AP Stara Kamienica oraz **19.05.2026 roku**, we wtorek, o godzinie 17:00 podejmą Pogonią Wleń.

Serdecznie zapraszamy na spotkania, jednocześnie informując, że godziny i terminy mogą ulec zmianie, a wszelkie informacje na bieżąco znajdziesz na naszej stronie na FB.

źródło laczynaspilka.pl

Krzysztof Schmidt

Prezes TKKF Kwisa Świeradow-Zdrój

URZĄD MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ INFORMUJE

Drodzy Mieszkańcy,
informujemy, że w czerwcu br., zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Miejskiej Świeradów-Zdrój, planujemy przeprowadzenie akcji odbioru odpadów wielkogabarytowych bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych.

W związku z organizacją akcji prosimy o zgłaszanie adresów nieruchomości, na których odpady zostaną wystawione, do dnia 20 maja 2026 r. pod numerem telefonu: 75 78 17 601 – do Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Odpadami i Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej.

Akcja skierowana jest wyłącznie do mieszkańców – nie dotyczy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (nieruchomości niezamieszkałych).

Szczegółowy termin odbioru zostanie ustalony na podstawie liczby zgłoszonych nieruchomości. Informacja ta zostanie podana w majowym numerze Notatnika, a także opublikowana na stronie internetowej miasta oraz na naszym profilu Facebook. Prosimy o śledzenie bieżących komunikatów.

Co można oddać w ramach zbiórki?

- meble (np. stoły, szafy, komody, krzesła, kanapy, fotele),
- materace, dywany i wykładziny,
- duże elementy wyposażenia wnętrza,
- wózki dziecięce,
- rowery,
- zabawki o dużych rozmiarach.

Prosimy o wystawienie odpadów w miejscu umożliwiającym ich sprawny odbiór.

Dziękujemy za współpracę.

**Masz odpady?
Zgłoś do 20 maja 2026 r.
tel. 75 78 17 601**

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

MAJ 2026

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
Zmieszane sektor I, II, III	4, 11, 18, 25					
Zmieszane sektor IV					8, 15, 22, 29	2
Tworzywa sztuczne, metal oraz opakowania wielomateriałowe			13, 27			
Szkło		5				
Papier, tektura			6, 20			
Bioodpady				7, 14, 21, 28		

Aktualne harmonogramy odbioru odpadów komunalnych na stronie: bip.swieradowzdroj.pl - Odpady

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW Świeradów-Zdrój ZAPISZ NA PÓZNIJ!

AWARIE / PILNE SPRAWY poza godzinami pracy urzędu **+48 530 833 933**

WODOCIĄGI / KANALIZACJA SMS - awarie **+48 512 243 901**

STRAŻ MIEJSKA **+48 533 335 943**

ZGŁOSZENIA np. martwe zwierzęta, interwencje miejskie **+48 75 78 16 343**

W sytuacjach nagłych prosimy o kontakt pod odpowiedni numer – pracownicy podejmą działania tak szybko, jak to możliwe. W miarę możliwości prosimy również o wysłanie SMS.

PRZECIW PRZEMOCY

Jeśli doświadczasz przemocy w rodzinie – nie musisz z tym zostawać sam. Zespół Interdyscyplinarny w Świeradowie-Zdroju zaprasza na spotkania wsparcia w bezpiecznej i życzliwej atmosferze. **Ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pok. 1 i 2, godz. 18:00–20:00, najbliższe terminy: 14 i 28 maja 2026 r.**

STOP UZALEŻNIENIOM – zrób pierwszy krok

Masz problem z uzależnieniem? A może dotyczy to kogoś bliskiego? Możesz porozmawiać, uzyskać wsparcie i konkretne wskazówki.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny: ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pok. 1 i 2, poniedziałki, godz. 16:00–20:00, konsultacje indywidualne: 16:00–19:00. Kontakt: +48 664 461 086 (Piotr Konopnicki)

Grupa wsparcia „Świeradów” poniedziałki, godz. 18:00–20:00, Czerniawa-Zdrój (SP nr 2) dwa czwartki w miesiącu, godz. 15:30–17:30, najbliższe spotkania: 14 i 28 maja 2026 r.

POMOC TERAPEUTYCZNA I PSYCHOLOGICZNA

Potrzebujesz wsparcia? Szukasz rozmowy, diagnozy lub terapii? Gabinet Pedagogiczno-Psychologiczny w Świeradowie-Zdroju oferuje profesjonalną pomoc dla dzieci, młodzieży i dorosłych:

Przychodnia NZOZ JO-MED, ul. Korczaka 7D

Ważne: pomoc jest bezpłatna – finansowana przez Burmistrza Świeradowa-Zdroju.

Kontakt:

Jolanta Bobak – 75 78 17 668

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 75 78 16 321

Maciej Ziąła – 538 480 341

POSTERUNEK POLICJI W ŚWIERADOWIE-ZDRÓJU

Kierownik Posterunku Policji w Świeradowie-Zdroju
asp. sztab. Krzysztof Schmidt przyjmuje interesantów
w każdy poniedziałek w godzinach 10:00-14:00.

NASI DZIELNICOWI:

Rejon XI asp. Przemysław Kostrzycki tel. 797 306 240

ulice: Asnyka, Bronka Czecha, Dojazdowa, Kardynała Wyszyńskiego, M. Konopnickiej, Konstytucji 3-go Maja, J. Korczaka, Kościelna, Majowa, H. Marusarzówny, Nad Potokiem, Orzeszkowej, Parkowa, Piastowska, Sienkiewicza, M. Skłodowskiej-Curie, Słoneczna, Słowackiego, Spacerowa, Stroma, Strumykowa, Wąska, Wolna, Zamknięta, Zdrojowa, Źródłana, Żeromskiego.

Rejon XII st. sierż. Oskar Snella tel. 514 339 389

ulica: Długa, Główna, Górzysta, Izerska, Jarzębinowa, Klubowa, Krótka, Lwówecka, Łąkowa, Łowiecka, Młyńska, Modrzewiowa, Nadrzeczna, Polna, Rolnicza, Sanatoryjna, Sędziwa, Spadzista, Spokojna, Starowiejska, Strażacka, Sudecka, Szkolna, Wczasowa, Willowa, Wierzbowa, Zacisze, Zakopiańska.

Rejon XIII asp. sztab. Dawid Szulikowski tel. 797 306 239

ulice: 11-go Listopada, Adama Mickiewicza, Bartosza Głowackiego, Boczna, Bolesława Chrobrego, Bolesława Prusa, Brzozowa, Budowlanych, Cicha, Cmentarna, Dolna, Dworcowa, Dzika, Emilii Plater, Chopina, Gajowa, gen. Józefa Bema, Jana Kilińskiego, Jarosława Dąbrowskiego, Gołębia, Górska, Graniczna, Grunwaldzka, Jastrzębia, Jaskółcza, Kazimierza Wielkiego, Kolejowa, Krucza, Leśna, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Mikołaja Kopernika, Młodych Techników, Mokra, Myśliwska, Nad Basenem, Nadbrzeźna, Orla, Osiedlowa, Pod Skarpą, Podgórna, Pszczela, Prusa, Ratowników Górskich, Romualda Traugutta, Sępia, Sosnowa, Sowa, Stanisława Moniuszki, Stanisława Wyspiańskiego, Stawowa, Stokowa, Sybiraków, Tadeusza Kościuszki, Wiejska, Wilcza, Wiśniowa, Wł. Jagiełły, Zakopiańska, Zaulek, Zielona, Żabia, Żwirki i Wigury.

W PRZYPADKU INTERWENCJI ORAZ TRUDNOŚCI Z NAWIĄZANIEM KONTAKTU PROSIMY KONTAKTOWAĆ SIĘ BEZPOŚREDNIO Z KOMENDĄ POWIATOWĄ POLICJI W LUBANIU TEL.: 47-87-34-200 lub 47-87-34-222

URZĄD MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
ul. 11 Listopada 35
GODZINY OTWARCIA:
PONIEDZIAŁEK: 7:00 - 16:00
WTOREK - CZWARTEK: 7:00 - 15:00
PIĄTEK: 7:00 - 14:00

PARTER:

Skarbnik – **Emil Mrozek** - 75 78 16 234, pok. 1a; księgowość budżetowa – **Marika Trojanowska, Grzegorz Kamyk, Katarzyna Hryciw** - 75 78 16 896, pok. 2; księgowość oświaty – **Jowita Worotnicka, Marta Rejman-Sergiejszczyk** - 75 78 17 092, pok. 3. Referat Podatków i Opłat – kierownik, podatki lokalne – **Anna Leśniak** - 75 61 99 791, pok. 1d; wymiar podatków lokalnych – **Aneta Sikora-Janicka** - 757 816 452, **Dorota Tomaszewska-Benke** - 757 817 071, pok. 1e; opłata uzdrowiskowa, opłata za użytkowanie wieczyste, opłata przekształceniowa – **Wiktoria Pytel** - 757 816 659; czynsze mieszkaniowe, czynsze dzierżawne, opłata za wodę i ścieki – **Agnieszka Błaszczak**; opłata za gospodarowanie odpadami, opłata za zajęcia pasa drogowego, opłata za sprzedaż wyrobów alkoholowych, podatek od nieruchomości osób prawnych – **Iwona Wójcikiewicz** - 757 616 592, pok. 1b. Urząd Stanu Cywilnego, Referat Spraw Obywatelskich, działalność gospodarcza: **Katarzyna Kulik-Luczak** - 75 78 16 344, 533 335 943, pok. 1c; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner** - 75 78 16 929, pok. 1f.

I PIĘTRO:

Burmistrz Miasta – **Edyta Wilczacka**; Sekretariat Burmistrza – **Adrianna Lorek** - 75 78 16 489, pok. 16a; Zastępca Burmistrza – **Dorota Marek** - 75 61 99 798, pok. 16h; oświata – **Katarzyna Bigus** - 75 61 99 792, pok. 16g; Informatyk – **Tomasz Chmielowiec** - pok. 16b; Kadry – **Małgorzata Mili-chiewicz** - 75 61 99 878, pok. 16c; inwestycje – **Anna Mazurek** - pok. 16e. Referat Zarządzania Turystyką i Rozwoju – kierownik – **Arkadiusz Lipin** - 75 78 16 345, pok. 16d. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** - pok. nr 10, 11, 12. Sekretariat: 75 78 16 321.

II PIĘTRO:

Sekretarz – **Eugeniusz Grabas** - 75 61 99 797, pok. 23; Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Odpadami i Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej – kierownik – **Magdalena Zajczkowska** - 75 78 16 343, pok. 24c; ochrona środowiska – **Kamila Jednorowska-Męcina, Kalina Kwiecień** - 75 78 16 343, pok./ 24c; odpady komunalne – **Anna Pastuszko, Sylwia Cygańczuk** - 75 78 17 601, pok. 24b; zamówienia publiczne – **Piotr Browarczyk**, pozyskiwanie środków zewnętrznych – **Agnieszka Muszka** - 75 61 99 872, pok. 24a; Referat Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Miejskiej – kierownik – **Wojciech Cielecki** - pok. 21b; gospodarka mieszkaniowa – **Władysław Rzeźnik, Oktawia Kubecka** - 75 78 16 324, pok. 21c; infrastruktura komunalna, zieleń miejska: **Izabela Putowska-Sąkol**; drogownictwo – **Beata Słowińska-Zientarska** - 75 78 16 970, 786 277 488, pok. 21d; Referat Nieruchomości, Inwestycji i Zagospodarowania Przestrzennego – kierownik – **Monika Hajny-Daszko** - pok. 22, nieruchomości – **Adrianna Szymczak**, inwestycje i zagospodarowanie przestrzenne – **Dawid Śliwiński** - 75 78 16 471, pok. 21a. Sprawy organizacyjne – **Jolanta Bobak** - 75 78 17 668, pok. 24b.

III PIĘTRO:

Biuro Rady Miasta, Referat Administracyjny – kierownik – **Diana Timoftiewicz-Żak** - 75 78 17 666, pok. 32.

UM ul. Piłsudskiego 15: Tadeusz Baka - obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe i ochrona przeciwpożarowa: 75 78 16 841 i 75 78 16 155, pok. 02.

Nieodpłatny Punkt Pomocy Prawnej: pok. 33 III piętro, czynne jest w CZWARTEK w godz. 9:00-13:00.

Straż Miejska: 533 335 943, p.o. Komendanta - **Wilhelm Gałucha**.

KULTURA I OŚWIATA:

Żłobek Miejski ŻABKA: 75 61 99 770

Przedszkole Miejskie: 75 78 16 339

Miejski Zespół Szkół: 75 78 16 373, 75 78 16 668

Świetlica środowiskowa UL: 75 78 17 885

Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78 16 379

Świetlica środowiskowa MROWISKO: 75 78 45 712

Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA: 75 78 16 394

MCKAiPG „Stacja Kultury”: 75 71 36 482

**Masz sprawę do radnego?
Zadzwoń, napisz!**

RADNI RADY MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
IX kadencja samorządowa

Przewodniczący Rady Miasta
Lubomir Leszczyński

tel. 783 909 961 lleszczyński@swieradowzdroj.pl

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
Kamila Cielecka

tel. 509 713 418 kcielecka@swieradowzdroj.pl

Ireneusz Bigus

tel. 662 288 913 ibigus@swieradowzdroj.pl

Marek Bronicki

mbronicki@swieradowzdroj.pl

Irena Chmielowska

tel. 693 916 788 ichmielowska@swieradowzdroj.pl

Bartosz Kijewski

tel. 663 569 763 bkijewski@swieradowzdroj.pl

Irena Kojpasz

ikojpasz@swieradowzdroj.pl

Anita Krawiec

akrawiec@swieradowzdroj.pl

Kinga Miakienko

kmiakienko@swieradowzdroj.pl

Paweł Mikołajczak

tel. 695 029 761 pmikolajczak@swieradowzdroj.pl

Kamila Pytlakowska

kpytlakowska@swieradowzdroj.pl

Agnieszka Sojka

asojka@swieradowzdroj.pl

Adam Trudziński

atrudzinski@swieradowzdroj.pl

Sebastian Łoziński

slozinski@swieradowzdroj.pl

Informacje dotyczące pracy Rady Miasta można znaleźć na stronie www.erada.swieradowzdroj.pl

W sprawach związanych z funkcjonowaniem Powiatu Lubańskiego można kontaktować się telefonicznie z sekretariatem Starostwa pod nr: **75 6464 300**.

Notatnik Świeradowski

**HARMONOGRAM INDYWIDUALNYCH
DYŻURÓW RADNYCH**

Ireneusz Bigus

dzień: pierwszy poniedziałek miesiąca
godziny: 13:00-14:00
miejsce: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35

Marek Bronicki

dzień: ostatni poniedziałek miesiąca
godziny: 17:00-18:00
miejsce: ul. Piastowska 6, Świeradów-Zdrój

Irena Chmielowska

dzień: pierwszy poniedziałek miesiąca
godziny: 8:00-9:00
miejsce: ul. Myśliwska 7, Świeradów-Zdrój

Kamila Cielecka

dzień: ostatnia środa miesiąca
godziny: 13:30-14:30
miejsce: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35

Bartosz Kijewski

dzień: pierwszy poniedziałek miesiąca
godziny: 15:00-16:00
miejsce: dolny taras Domu Zdrojowego, Świeradów-Zdrój

Irena Kojpasz

dzień: pierwszy czwartek miesiąca
godziny: 11:00-12:00
miejsce: ul. Piłsudskiego 17 ("Stare Przedszkole")

Anita Krawiec

dzień: drugi poniedziałek miesiąca
godziny: 15:00-16:00
miejsce: Biblioteka IZERKA, ul. M. Skłodowskiej-Curie 2A

Sebastian Łoziński

dzień: pierwszy czwartek miesiąca
godziny: 14:00-15:00
miejsce: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35

Kinga Miakienko

dzień: drugi wtorek miesiąca
godziny: 16:00-17:00
miejsce: Stacja Kultury, ul. Dworcowa 1

Paweł Mikołajczak

dzień: ostatni wtorek miesiąca
godziny: 17:00-18:00
miejsce: ul. Asnyka 6, Świeradów-Zdrój

Kamila Pytlakowska

dzień: drugi poniedziałek miesiąca
godziny: 18:00-19:00
miejsce: ul. Górska 8, Świeradów-Zdrój

Agnieszka Sojka

dzień: ostatni czwartek miesiąca
godziny: 8:00-9:00
miejsce: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35

Mateusz Szumlas

dzień: ostatni poniedziałek miesiąca
godziny: 17:00-18:00
miejsce: ul. 11 Listopada 31, Świeradów-Zdrój

Adam Trudziński

dzień: pierwszy piątek miesiąca
godziny: 17:00-18:00
miejsce: ul. Wiśniowa 14, Świeradów-Zdrój

Lubomir Leszczyński - Przewodniczący RM

dzień: pierwszy poniedziałek miesiąca
godziny: 15:00-16:00
miejsce: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35
dzień: drugi poniedziałek miesiąca
godziny: 15:00-16:00
miejsce: SP nr 2 w Czerniawie, ul. Sanatoryjna 3 ("Harcówka")

**PUNKTY KOLPORTAŻU
NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO**

ŚWIERADÓW - Delikatesy CENTRUM (ul. Sienkiewicza) sklep AGD (ul. Piastowska), hurtownia papierosów (ul. Piastowska), sklep spożywczy (róg ul. Zdrojowej i Sienkiewicza), pijalnia wody mineralnej (Dom Zdrojowy), sklep LEWIATAN (ul. Górska), stacja paliw ORLEN (ul. 11 Listopada), kwiaciarnia „Cuda Wianki” przy „BIEDRONCE” (ul. 11 Listopada), autobus komunikacji miejskiej, Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA (ul. M. Skłodowskiej-Curie 2A), Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury” (ul. Dworcowa 1).

CZERNIAWA - Czarczi Młyn (ul. Lwówecka 5), Izerska Łąka (ul. Rolnicza 7) Szkoła Podstawowa nr 2 (ul. Sanatoryjna 2), Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. (ul. Główna 8).

ORŁOWICE - sklep wielobranżowy CECHBUD.

Notatnik

Świeradowski

Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój: szukajcie nas na szlaku

Ruszamy razem – nowe twarze, nowe inicjatywy

Chata Jana była 11.04. miejscem zebrania integracyjnego nowo przyjętych członków Stowarzyszenia Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój. Młodzi ludzie, z pomysłami, energią i małymi dziećmi, wnoszą nowe

spojrzenie na aktywność i spędzanie wolnego czasu. Podczas spotkania „Juniorzy” wybrali swoich reprezentantów do zarządu w osobach: Katarzyna Męcina, Joanna Górską i Ewelina Męcina. Padło wiele pomysłów, z których jednym z najważniejszych są spacer z maluszkami – przebieg trasy powinien uwzględniać możliwość jej pokonania z wózkiem dziecięcym. Pierwsza wyprawa odbyła się 21 kwietnia – może szlaki przyjazne maluszkom?

foto z arch. Stowarzyszenia Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój

Warto wiedzieć, że wędrowki z dzieckiem najlepiej zacząć od najmłodszych lat, dostosowując tempo i dystans do malucha, a nie odwrotnie. Najlepiej sprawdza się chustowanie lub nosidło ergonomiczne dla niemowląt oraz łagodne szlaki, a w przypadku wózków – trasa asfaltowa lub szutrowa, urozmaicona atrakcjami typu: zbieranie kamyczków, szukanie roślin, zgadywanki czy pokonywanie drobnych przeszkód.

Kroki dla Zdrowia to cykl wycieczek, podczas których stawiamy na atrakcje, rekreację, aktywnie spędzony czas i liczymy kroki (za pomocą aplikacji). W kwietniu pojechaliśmy pociągiem do Gryfowa Śląskiego. Zwiedziliśmy atrakcje tego pięknego miasta, położonego nad rzeką Kwisą, wędrowaliśmy szlakiem żółtym, obserwując meandry rzeki, ptactwo wodne oraz budzącą się po zimowym śnie przyrodę. Znakomicie i aktywnie spędziliśmy

czas, „łapiąc” promyki słońca i w naturalny sposób uzupełniając witaminę D3 w organizmie.

foto Beata Rosicka

Kolejny spacer to spalanie świątecznych kalorii. Tradycyjna trasa od fontanny z żabami na Młynicę i powrót do centrum to: 5 km w nogach, niezapomniane widoki z wieży i z trasy wędrowki, relaks, humor, obniżony poziom kortyzolu (hormonu stresu) i wsparcie dla przemiany materii. Kolejne spacer wkrótce.

foto z arch. Stowarzyszenia Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój

Jedenasta wyprawa do Pomnika Lotników

foto Beata Rosicka

Dwadzieścia dwie osoby wzięły udział w wyprawie do Smedawy. Spacer do pomnika był okazją do **uczczenia**

pamięci lotników, którzy zginęli na zboczach Smedawy, lecąc z pomocą humanitarną dla Polski, oraz naszych Przyjaciół, którzy odeszli na wieczną wędrówkę: Jolanty Kobialko, Henryka Sztruma i Stanisława Zalewskiego. Cześć ich pamięci.

Miejsce pamięci zostało posprzątane, udekorowane żonkami, a elektryczne znicze będą długo oświetlały to miejsce. Alerty pogodowe zmusiły uczestników do zmiany przebiegu trasy powrotnej. Najbliższy okazał się wyjątkowy punkt widokowy, jakim jest Izera (1122 m n.p.m.), i przed opadami deszczu grupa zdążyła wrócić do busa, a nim do Świeradowa-Zdroju. Więcej informacji na temat wydarzenia, które miało miejsce 23 kwietnia 1992 r., można znaleźć w artykule dostępnym pod kodem QR.

Zeskanuj kod QR do magazynu online Góry Izerskie i zapoznaj się z artykułem o tym wydarzeniu.

foto z arch. Stowarzyszenia Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój

Stowarzyszenie Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój serdecznie dziękuje panu Robertowi Białemu (TAXI BIAŁY) za bezinteresowną pomoc i pomocną dłoń, Nadleśnictwu Świeradów za udostępnienie Chaty Jana na spotkanie szkoleniowo-integracyjne, Autokarom PAS-TRANS za bezpieczną jazdę, Katarzynie Kozubek za przewodnictwo, Beacie Rosickiej, Beacie Kiedrzym, Andrzejowi Plewińskiemu i Ewie Kudybie za dokumentację fotograficzną, uczestnikom – za chęć wędrowania i brak narzekania, a także Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój, pani Edycie Wilczackiej, za wsparcie działań i aktywności naszego stowarzyszenia.

Zapraszamy także do bieżącego śledzenia naszego profilu na Facebooku.

Teresa Fierkowicz
Prezes Stowarzyszenia
Kreatywni i Aktywni Świeradów-Zdrój